

HELYI PEDAGÓGIAI

PROGRAMJA

„Engedjétek hozzám jönni a kisgyermekeket,...”

(Lukács evangéliuma 18:16.)

Helyi Pedagógiai Program

Hajnalcsillag Baptista Óvoda

2364 Ócsa, Damjanich u. 31.

<p>Inézmény OM azonosítója: 202915</p>	<p>Készítette: Addó: 18524002-1-13 <i>Krisztiánné Tózsér Judit</i> Krisztiánné Tózsér Judit Intézményvezető</p>
<p>LEGITIMÁCIÓS ELJÁRÁS</p>	
<p>A Hajnalcsillag Baptista Óvoda Nevelőtestülete képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógia Program elkészítéséhez és elfogadásához előírt egyetértési jogát gyakorolta.</p> <p>A Nevelőtestület 2023.08.25. megtartott értekezletén a Pedagógia Programot megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett, azt elfogadta.</p> <p style="text-align: center;">2023.08.29.</p> <p style="text-align: center;"><i>Varga Katalin</i> Varga Katalin nevelő testület nevében</p>	
<p>A fenntartó - Ócsai Baptista Gyülekezet - képviselőjében a Hajnalcsillag Baptista Óvoda Pedagógia Programját az Nkt.32.§ (1) bek..i.) pontja alapján jóváhagyom, s az jóváhagyással válik érvényessé.</p> <p style="text-align: center;">2023.08.30.</p> <p style="text-align: center;"><i>Papp József Barnabás</i> Papp József Barnabás fenntartó</p>	
<p>A dokumentum jellege: Nyilvános</p>	
<p>Hatályos: 2023. szeptember 01.-től visszavonásig, illetve törvényváltozásig</p>	

TARTALOMJEGYZÉK

1	Az intézmény adatai	7
1.1	Törvényi háttér	8
2	Bevezetés	9
2.1	A hit és a hitre nevelés jelentősége az óvodáskorban	9
3	Óvodánk koncepciója, szellemisége	11
3.1	Cél	11
3.2	Gyermekkép	11
3.3	Óvodakép	11
3.4	Pedagóguskép	11
3.5	Alapelveink, specialitásaink	12
4	Az óvodai nevelés általános feladatai	14
4.1	Keresztyén szellemű nevelés	14
4.1.1	Tartalma	15
4.1.2	Óvodapedagógus feladatai	16
4.1.3	A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére	16
4.2	Az egészséges életmód alakítása	17
4.2.1	Az egészséges környezet biztosítása	17
4.2.2	Gondozás, szokásrendszer kialakítása	17
4.2.3	Mozgásigény kielégítése	18
4.3	Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	19
4.3.1	Óvodapedagógus feladatai	19
4.3.2	A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére	20
4.4	Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	21
4.4.1	Óvodapedagógus feladatai	21
4.4.2	A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére	22
5	Az óvodai élet megszervezésének elvei	23
5.1	Személyi feltételek	23
5.2	Tárgyi feltételek	23
5.3	Fő szempontok a tevékenységek szervezéséhez	24
5.3.1	A tevékenységek javasolt szervezeti formái	24
5.3.2	Hetirend	25
5.3.3	Napirend	25
5.3.4	Dokumentáció	26

5.4	Az óvoda kapcsolatai	26
5.4.1	Családdal	26
5.4.2	Gyülekezettel (fenntartóval).....	28
5.4.3	Oktatási, nevelési intézményekkel	29
5.4.4	Közművelődési intézményekkel	30
6	Egészségfejlesztési program	31
6.1	Bevezetés	31
6.2	Általános cél és feladat	31
6.2.1	Szomatikus egészségfejlesztési feladatok:	32
6.2.2	Pszichohigiénés egészségfejlesztés	38
6.2.3	Szociohigiénés egészségfejlesztés.....	41
7	Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai	43
7.1	Hitre nevelés	43
7.1.1	Feladatok	43
7.1.2	A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére.....	43
7.2	Játék	44
7.2.1	Játék vezetése	44
7.2.2	Feladatok	45
7.2.3	A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére.....	45
7.3	Verselés, mesélés	46
7.3.1	Feladatok	46
7.3.2	A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére.....	47
7.4	Ének, zene, énekes játékok, gyermektánc.....	47
7.4.1	Feladatok	48
7.4.2	A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére.....	48
7.5	Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka.....	49
7.5.1	Feladatok	49
7.5.2	A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére.....	50
7.6	Mozgás.....	51
7.6.1	Feladatok	51
7.6.2	A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére.....	51
7.7	Külső világ tevékeny megismerése.....	52
7.7.1	Környezet megismerése	52
7.7.2	Matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek szerzése.....	53

7.8	Munka jellegű tevékenységek.....	54
7.8.1	Tartalma	55
7.8.2	Feladatok	55
7.8.3	A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére.....	56
7.9	A tevékenységekben megvalósuló tanulás.....	56
7.9.1	Feladatok	57
7.9.2	A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére.....	58
7.9.3	Tanulás tartalma	58
8	A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére.....	60
8.1	Az iskolakezdés feltételei	60
8.1.1	Testi érettség	60
8.1.2	Lelki érettség.....	60
8.1.3	Szociális érettség.....	61
8.2	Egyéni fejlődési ütem dokumentációja.....	61
9	Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek	62
9.1	Cél.....	63
9.2	Az óvodás gyerekek családi helyzetének évenkénti felméréséhez szükséges szempontok.....	63
9.3	A gyermek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontok.....	63
9.4	Feladatok.....	63
10	Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek.....	65
10.1	Különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:.....	65
10.1.1	Sajátos nevelési igényű gyermek	65
10.1.2	Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyerek.....	66
10.1.3	Kiemelten tehetséges gyerek.....	66
10.2	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.....	66
11	A gyerekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	67
11.1	A nyilvántartott adatok	67
11.2	Feladatok.....	67
12	A szociális hátrányok enyhítését szolgáló intézkedések	68
12.1	A hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű és a veszélyeztettség fogalma	68
12.2	Okok, ráutaló jelek.....	69
12.3	Feladatok.....	69
12.3.1	Óvodapedagógus	69
12.3.2	Gyermekvédelmi felelős	70

12.3.3	Óvodavezető.....	71
12.4	Helyzetfelmérés	71
12.5	Megelőzés, gondozás, segítség	71
12.6	A problémakezelés területei.....	72
12.7	A felzárkózás módjai	72
12.8	Sikerkritériumok	72
12.9	A hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett gyermekek keresztyén módon való nevelése	72
13	Befejezés	74
14	Melléletek.....	75
14.1	Eszközjegyzék.....	75
14.1.1	Helyiségek.....	75
14.1.2	Helyiségek bútorzata, egyéb berendezési tárgyai	76

1 Az intézmény adatai

Intézmény neve: Hajnalcsillag Baptista Óvoda

Székhelye: 2364. Ócsa, Damjanich u. 31.

Alapítója és fenntartója: Ócsai Baptista Gyülekezet

- Alapító-fenntartó szerv székhelye: 2364. Ócsa, Kiss E. u. 14.

Intézmény elérhetőségei:

- Óvodavezető: Krisztiánné Tózsér Judit
- Fenntartó kapcsolattartója: **Papp József Barnabás**
- E - mail címe: ovivezeto@hajnalcsillagovi.hu
- web: www.hajnalcsillagovi.hu

Intézmény OM azonosítója: 202915

Intézmény adószáma: 18524002 – 1 - 13

Alapító okiratának kelte: 2014. február 15.

Az intézmény alapeladata:

- az óvodai nevelés,
- a többi gyermekkel együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése.

Az intézmény alaptevékenysége:

- 091110 Óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai
- 091140 Óvodai nevelés, ellátás működtetési feladatai
- 091120 Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai

Az intézmény ellátja a Különleges bánásmódot igénylő gyermekek közül:

- a beszéd fogyatékosokkal,
- az enyhe értelmi fogyatékosokat

- a kiemelten tehetséges gyermekek nevelését.

Az intézmény óvodai csoportjaiba, lehetőség szerint csoportonként **két** fő, különböző sajátos nevelési igényű gyermeket fogad.

Az intézménybe felvehető maximális gyermeklétszám: 75 fő

Csoportok száma: 3

1.1 Törvényi háttér

- 2011. évi CXCV. Törvény a nemzeti köznevelésről, és annak módosításai.
- 22/2013. (III.22.) EMMI rendelet Egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- Az ENSZ Gyermek Jogairól szóló Egyezménye.
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a
- 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 2016 évi LXXX. törvény az oktatás szabályozására vonatkozó és egyes kapcsolódó törvények módosításáról
- Az oktatás szabályozására vonatkozó és egyes kapcsolódó jogszabályok

2 Bevezetés

Óvodánk a 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendeletben foglalt Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjával összhangban készült.

Ennek alapján óvodánk a családi nevelés kiegészítőjeként 2,5 éves kortól egészen iskolába lépésig végez nevelői feladatokat. Munkánk során tiszteletben tartjuk a családi nevelés elsődlegességét, és valljuk, hogy a gyermek intézményes nevelése során is kiemelten fontos a szeretet. Az óvodai nevelésünk keresztyén értékeket képvisel és közvetít gyermekeink számára, mely nemcsak kiemelt tevékenységekben jelenik meg, hanem az óvodai élet minden mozzanatában.

Napjainkban, a társadalomban a keresztyénséggel ellentétes szemlélet vált, válik uralkodóvá. Mára már elmosódott a határ a jó és a rossz fogalma, a felbecsülhetetlen érték és az értéktelen, az emberséges és az embertelen között; jellemző az anyagiasság, az önzés, az agresszivitás. A társadalom hamis értékrendje válságba sodorta az embert, a családokat, az intézményeket. A szórakozás, a pénzhajszolás, a hatalomért és a létért való küzdelem mind olyan kegyetlen hajtóerő, amely egyformán rombolja a testet és a lelket.

„Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall?”

(Máté evangéliuma 16:26.)

2.1 A hit és a hitre nevelés jelentősége az óvodáskorban

Pszichológiai tanulmányok szerint a gyermekek felnőtt személyiségének 85 % - a már 6-7 éves korára kialakul. Tehát az első néhány év alatt van legnagyobb az esély a sikeres nevelésre. A gyermekkor az életnek azon szakasza, amikor a legnyitottabb az őt ért benyomásokra. Így életük első éveiben van lehetőségünk arra, hogy átadjuk nekik azokat az értékeket, amelyeket mi magunk nagyon fontosnak tartunk. Ekkor van alkalmunk arra is, hogy megosszuk velük azt, amiben hiszünk. Ekkor sajátítják el mindazt, amire életük egészét alapozzák. A jó és a rossz felfogásának képessége ebben az időszakban alakul ki, és kezd megszilárdulni az Istenről alkotott képük is. A maradandó szokások az első hét év alatt vésődnek be. A gyermekkorban hangsúlyozott dolgok egész életen át végig kísérik az embert, még akkor is, ha annak idején látszólag nem volt fogantatja.

„Tanítsátok meg ezeket a fiaitoknak is, beszélj róluk, ha otthon vagy, és ha úton jársz, ha lefekszel, és ha felkelsz.” (Mózes V. könyve. 11:19)

Óvodáskorban a gyermekek számára fenntartás nélkül minden elfogadható, teljes a szülőbe, nevelőbe, óvodapedagógusba vetett bizalmuk. Minden, ami az óvónőnek természetes, az számukra is természetes és jó. Ebben rejlik keresztyén óvodánk nagy lehetősége. Fel kell használnunk e néhány röpke év alkalmait arra, hogy átadjuk nekik értékeinket, nézeteinket. Soha többé nem nyitott ennyire a szívük az ismeretekre, a tudásra, és ezáltal Isten gondoskodó, segítő szeretetére.

BAPTISTA OKTATÁS

3 Óvodánk koncepciója, szellemisége

3.1 Cél

- Keresztyén szellemű nevelésünk célja, hogy a gyermekek élmény gazdag környezetben, az egyéni fejlődési ütemük figyelembe vételével, koruknak megfelelően, iskolás életmódra érett, harmonikusan kibontakozó, problémamegoldó személyiséggé váljanak.
- Célunk olyan szeretetteljes, befogadó érzelmek gazdag óvoda megteremtése, ahol a gyermekek testi szükségletein túl, lelki szükségletei is hiánytalanul kielégülnek.
- A szülőkkel való együttneveléssel a gyermekek találjanak rá arra az útra, ahol további életük során járniuk érdemes; az evangéliumi hitre, amely Istenhez vezet.

3.2 Gyermekkép

Valljuk, hogy minden gyermek értékes kincs, Isten páratlan, egyedi és megismételhetetlen ajándéka, akit óvni, védeni kell, hogy nyitott érdeklődését kielégítve, felkészüljön az életre.

Olyan gyermekek, akik minden nap változatos, színes élményeket szereznek önmagukról, társaikról, a közösségről, környezetükről, bibliai igazságokról, aktívak, motiváltak, kíváncsiak.

Olyan óvodások, akinek szeretetteljes, jó kapcsolata van társaival, felnőttekkel és az élő Istennel.

3.3 Óvodakép

- Keresztyén óvodánk olyan nevelési intézmény, melynek testülete elkötelezte magát Istennek. Türelemmel, szeretettel – a gyermekek egyéni fejlettségét figyelembe véve – biztosítja a sokoldalú tevékenységet számukra.
- A kisgyermek pszichoszomatikus fejlődését, személyiségének kibontakozását nem csupán az adottságok és az érés sajátos törvényszerűségei, valamint a spontán vagy tervszerűen alkalmazott környezeti hatások határozzák meg, hanem a Teremtő Isten gondviselő kegyelme, szeretete, és ebben a hitben élő felnőttek ráhatásai.
- A biztonságos, otthonos, családi légkörben mód van az együttlétre, de az elkülönülésre is, a közösség megélésére és a magánszféra őrzésére egyaránt.

3.4 Pedagóguskép

- Olyan pedagógus, aki Isten szeretetét, megbocsátását átélte, és ezt hitelesen továbbítja.
- Keresztyén, szakképzett óvodapedagógusok.

- Az óvoda minden dolgozója szeretetteljes légkört, okos szeretetet, együttérzést, segítőkészséget, toleráns és bátorító magatartást, a kreatív kezdeményezéseket támogatja. Mindez azonban nem zárja ki a pontos, egyértelmű követelményeket, az együttélés szükséges szabályainak betartását, a szabadság és a korlátok ésszerű rendszerének működését.

3.5 Alapelveink, specialitásaink

- **Keresztyén szellemiségben**, ökumenikus jelleggel történő nevelés megtért, újjászületett testülettel.
- A **játék**tevékenység elsődlegességét hangsúlyozzuk.
- A gyermekeket nem alakítani akarjuk, hanem alakulni engedjük, a feltételek megteremtésével.
- A keresztyén erkölcsi értékeket fontosnak tartjuk, (a **Biblia** tanítását fogadjuk el hitünk, értékeink és nevelési elveink alapjául), melyeket a mindennapi életben igyekszünk életre kelteni: szeretet, megbocsátás, megbánás-jóvátétel, engedelmesség, segítőkészség együttérzés, öröm-hála...
- Minden gyerek egyszeri és egyedi, ezért alapvető kritériuma a keresztyén nevelésnek a **differenciált személyiségfejlesztés** (keresztyén gyógypedagógus segítségével): a gyermekeknek egyénenként változó testi és lelki szükségleteik vannak. A nevelés nem mindenható. Azt bontakoztatja ki a gyermekből, amit Isten, mint lehetőséget beléje rejtett. A gyermek lelki fejlődése szempontjából fontosabb az óvoda légköre, mint a gyermeket közvetlenül érő hatások. A gyermek személyiségének kibontakoztatását nem csak az adottságok és az érés sajátos törvényszerűségei, valamint a környezeti hatások határozzák meg, hanem az Isten gondviselő kegyelme, szeretete és a hitben élő felnőttek ráhatásai.
- A **hitre** való meghívást a mindennapos együttélés jelenti a keresztyén nevelésben, nem csak azok az alkalmak, amikor kifejezetten Istenről beszélünk nekik. A hétköznapi helyzetekben és váltakozó eseményekben ismeri meg a gyermek az életet, tanulja meg azt, mi a fontos, mi a helyes.
- A **szeretetet** tartjuk a leghatékonyabb pedagógiai eszköznek, módszernek. Istentől kapott bölcsességgel tudjuk helyesen szeretni a gyermekeket. Alkalmazott (agapé) szeretetre van szükségük a gyermekeknek, hogy érezzék, mindig minden körülmények között szeretjük őket. A gyöngéd érintések, a bátorítás, az osztatlan figyelem, a szolgálatkészség együttesen szükségesek ahhoz, hogy szeretetigényük be legyen töltve. A **szeretetteljes kapcsolat** az alapja a gyermek számára az új dolgok megértésének, az élményfeldolgozásnak, az érzelmi átélésnek és azok beépülésének, a szociális viselkedésminták átvételének, a normák, értékek, szabályok elfogadásának és a konfliktushelyzet megoldásának.
- **Zenei** nevelési lehetőségek kihasználása a mindennapi élet során adódó helyzetekben, különféle tevékenységekben: áhítatokon, bibliai foglalkozásokon, étkezések alkalmával, elalváskor, öltözködés

idején, várakozáskor, vizuális tevékenységek közben. Az énekek által jobban megismerhető Isten; kifejezhetjük hálánkat, kéréseinket, örömeinket, bánatainkat...

- **Integrált nevelés:** akkor tudjuk biztosítani a **speciális szükségletű gyermekek** részére az óvodai nevelést, ha részt tudnak venni az óvoda életében, és (erről a szakértői és rehabilitációs bizottság állást foglalt) Amennyiben az adott gyermek eredményes nevelése, fejlesztése megoldható integráltan a többi gyermekkel együtt, vállaljuk óvodai nevelését utazó gyógypedagógus segítségével.
- **Individualizált szocializáció:** A gyermeki szabadság biztosítása olyan kevés szabállyal, amely elősegíti a közös élmények és tevékenységek által a szocializációt, az erkölcsi tulajdonságok megalapozását. Munkánkban alapvető elem a gyermek konfliktuskezelésének alakítása. Erre mintát ad elfogadó, megértő magatartásunk, véleménynyilvánításunk, majd igyekszünk a gyermekekre bízni a megoldás módjának a megtalálását. Így gyakori lesz a gyermekek közti egyezkedés, megbeszélés, meggyőzés, az érdekek közös keresése, a megegyezés.
- **Nyitott óvoda:** a szülőkkel együtt nevelve kívánunk munkálkodni úgy, hogy ők is részévé váljanak az óvodai nevelésnek. Fontos a családokkal való **együttnevelés** és a szükség szerinti segítség, gondozás. A család támogassa, ha lehet, otthon is gyakorolja a hitet, hitre nevelést.
- **Vegyes, vagy részben osztott csoportokat** szervezünk: így a testvérek, barátok egy csoportba kerülhetnek, természetes úton sajátítják el a kicsik a nagyoktól a szokásokat, évisméltéskor nem kell csoportot, óvónőt váltani, a szociális tanulásra gazdagabb lehetőség nyílik. A tanulás megszervezését az iskolába menő gyerekeknek külön oldjuk meg, kötött foglalkozással. Fejlesztő szándékú a programunk: nevelésünk során figyelembe vesszük az iskolák aktuális tantervét.
- **Tiszta** (korosztályonkénti) csoport (-ok) is lehetnek, hiszen a meglévő illetve a beiratkozó gyermekek életkora változó.

4 Az óvodai nevelés általános feladatai

A keresztyén óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek a kielégítése. Ezen belül.

- a hitre nevelés megalapozása,
- az egészséges életmód alakítása, gondozás,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés biztosítása,
- Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

4.1 Keresztyén szellemű nevelés

Keresztyén szellemű nevelést valósítunk meg: a gyermekeket istenhitre és istenhitben neveljük, a Krisztus melletti döntésüket alapozzuk meg a szülőkkel történő együttneveléssel.

- Gyermekeink erkölcsös életre segítése gondos nevelést igényel. Isten Igéjét az óvodai élet láncolatába, mozzanataiba inkább csendesen szeretnénk beleszőni. Isten Igéje természetes kapcsolódási pont lesz mindenre, ami csak előfordul az óvodában, a családban. Végső célunk nem elsősorban a keresztyénséggel kapcsolatos tények megismertetése, hanem az, hogy a gyermekek saját tapasztalatokra tegyenek szert Isten szeretetéről és jelenlétének valóságáról.
- Keresztyén óvónőként az a felelősségünk, hogy belássuk, a gyermekek folyamatosan tanulnak tapasztalataikon keresztül. Mi magunk nem befolyásolhatjuk élettapasztalataikat, de felismerhetjük e tapasztalatok erejét és helyénvalóságát nevelésünk forrásaként. Felelősségünk abban áll, hogy mellettük álljunk, és bátorítsuk őket: lássák meg Isten létezését, tetteit még akkor is, ha jelenleg nem értik teljesen azokat. Az élet fontos terepet kínál az isteni Ige igaz voltának bemutatásához. Az életnek mind a negatív, mind a pozitív tapasztalatai révén illusztrálni tudjuk a bibliai látásmód, és a bibliai értékek helytállóságát.
- Keresztyén szellemű nevelés során a gyermekeket megismertetjük a keresztyén hit alapelemeivel. A hangsúlyt a szeretetre, és elfogadásra helyezzük.
- Az óvodánk csak akkor érhet el tartós nevelési eredményeket, ha a szülők elfogadják, és tudatosan támogatják törekvéseinket. A gyermek fejlesztése, fejlődése csak úgy biztosítható, ha mi, óvónők következetesen támaszkodunk a szülőkre. Az óvodai évek alatt együttműködve, a szülőket bevonva próbáljuk a gyermekeket fejleszteni úgy, hogy a szülőket is segítjük, megerősítjük szerepükben.
- Feladatunk, hogy a közös ünneplés, éneklés, bibliai aranymondás, történet dramatizálása egész életre szóló felejthetetlen élménnyé váljon a gyermekek számára.

4.1.1 Tartalma

- Bibliai történet feldolgozása: Játékos, változatos módszerekkel. A történeteken keresztül mutatjuk be a keresztyén igazságokat. Jelentésüket érthetően, egyszerűen, saját szavainkkal magyarázzuk meg.
- Gyermek áhítatok: beszélgetéssel, énekléssel, aktualitásokkal, és (saját élményekre épülő saját szavakkal elmondott) imádkozással; olyan légkörben, mely arra készíti a gyermekeket, hogy mások örömebe, bánatába beleéljék magukat, készek legyenek sorsuk megosztására. Ha Istenről beszélgetünk, az elvezet az Istennel való beszélgetéshez, az imádsághoz.

„Mindenkor örüljétek, szüntelenül imádkozzatok, mindenért hálát adjatok, mert ez az Isten akarata Jézus Krisztus által a ti javatokra.” (Thesszalonikaiakhoz írt I. levél 5:16-18.)

- Keresztyén ünnepek: Hálaadónap, Advent, Karácsony, Virágvasárnap, Húsvét, Mennybemenetel, Pünkösd. Néhány ünnep nyilvános, a család is bejöhet, részt vehet, bekapcsolódhat.
- Egyéb ünnepek: Mikulás, Anyák napja, Évzáró, Búcsúzás, Születésnapok, Névnapiok, Nemzeti ünnep - március 15.
 - A jól összeállított ünneplés megszabadítja az életet a megszokás szürkeségétől, a gyermekek hitéletbe való bevezetéséhez szilárd tartalmat ad. Segítenek felemelni tekintetünket a nehézségekről, meglátni a bűnt az életünkben, hogy hálásak legyünk Istennek, és tudjunk örülni.
 - Az ünneplés ritka művészetét ápolnunk kell, és át kell adnunk a következő nemzedéknek. Igen nagy jelentőségű ez a gyermek lelki-szellemi fejlődése szempontjából. Minden ünnepet úgy kell megülnünk, hogy az valóban ünneplés legyen, azaz mélyítse el az ünnep jelentőségét, mondanivalóját. Csak így hagy maradandó nyomot a gyermekek életében.
 - A keresztyén ünnepeken nem a megemlékezést helyezzük a központba, hanem azt, hogy mit mond az ünnep nekünk, mit kíván Isten személy szerint tőlünk ezen a napon.
 - Az ünnepi előkészületekben nem a kapás, hanem az adás dominál, hogy másoknak örömet szerezzünk. Igyekszünk megtanulni a kis dolgok feletti és a másokkal együttörvendezés művészetét.
 - Az ünnepeket életkoruknak megfelelő érzelmi átéléssel, cselekvéseken keresztül tartjuk meg: alkalomhoz illő versekkel, bibliai történetek dramatizálásával, közös énekléssel.

4.1.2 Óvodapedagógus feladatai

- Keresztyén nevelésünk szellemisége a Biblia üzeneteire, értékeire épüljön, hassa át az egész napot.
- Személyes tanúságtétel azokról az értékekről, melyeket a gyermekek elé állítunk.
- Hitelesek legyünk: szavaink és viselkedésünk közt összhang legyen.
- A keresztyén szellemiségű erkölcsi normák gyakorlatban történő alkalmazása.
- Jézust példaként állítani.
- Keresztyén életforma bemutatása: példamutatás, modell szerep.
- Pedagógiai optimizmus, nyitottság, a szülők tisztelete, a családok segítése, bátorítása.
- Egyértelmű különbségtétel jó-rossz, helyes-helytelen között.
- Önképzés, továbbképzés, szaktudás megújítására törekvés.
- Istentől folyamatosan kérni bölcsességet, szeretetet a gyermekek neveléséhez.
- A szülőket erősíteni abban, hogy otthon is támogassák, ha lehet, gyakorolják a hitet, és találjanak rá az evangéliumi hitre ők is.
- A feltétel nélküli szeretet gyakorlása a mindennapokban.
- A gyermekek bátorítása, hogy bízzanak Istenben, akkor is, ha nem értik.
- A helyes, Isten szerinti önértékelés, értékrend kialakítása.
- A meghitt beszélgetések biztosítása.
- Láthatóvá, érezhetővé, átélhetővé tenni az imádság lényegét: beszélgetés Istennel, mint Mennyei Atyával.
- Az énekek tartalmával, dallamával a bibliai tanítás elmélyítése.
- Elérni: a gyerek érezze, tudja, hogy az Úr Jézus ma is, és mindennap velük szeretne lenni, Ő szól hozzájuk.

4.1.3 A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Kezd kialakulni az Istenről alkotott helyes képük.
- Belső igénnyé válik a folyamatos kapcsolat Istennel, kéréseiket, problémáikat, félelmeiket, örömeiket Isten elé viszik, és bizalommal fordulnak Istenhez imáikban.
- Isten értékeinek befogadására fogékonyak, és ezeket képviselik a mindennapokban, a másik másságát próbálják elfogadni.
- Észreveszik azokat a mindennapi csodákat, ajándékokat, melyeket Istentől kaptak, és hálásak ezekért, örülnek nekik.
- Szívesen részt vesznek a keresztyén ünnepeken, gyülekezeti alkalmakon.

- Aktívan részt vesznek az áhítatokon, bibliai foglalkozásokon, érzik, hogy Isten szereti őket.

4.2 Az egészséges életmód alakítása

A kiinduló pontunk: „...a testetek,... a lélek temploma...” (Korinthusiakhoz írt I. levél 6:19.) Az óvodáskorban kiemelt jelentőségű az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése, a fizikai állapot védelme, edzése. Az óvodai nevelés egyik alapvető feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. A jó közérzet nagymértékben a lelkiállapot függvénye is. A testi-lelki problémák esetében nem elég az ember belső erőforrása, ilyenkor megoldás az Istenben bízó élet

4.2.1 Az egészséges környezet biztosítása

4.2.1.1 Óvodapedagógus feladatai

- A gyermekek testi épségének, egészségének védelme: könnyen tisztítható, gyerek méretű bútorok, ivási lehetőség biztosítása a nap egész folyamán, udvaron szükség szerinti árnyék biztosítása nagy napernyőkkel, fedett résszel.
- A pihenés feltételeinek megteremtése a gyermekek egyéni és életkori sajátosságainak a figyelembe vételével.
- Baleset megelőzése, balesetveszély elhárítása, a gyermekek tevékenységének folyamatos figyelemmel kísérése.
- Higiénés szabályok betartása: gyakori szellőztetés, portalanítás, fertőtlenítés.

4.2.1.2 A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Saját személyük és környezetük tisztaságára, rendjére vigyáznak.
- Ügyelnek saját és társaik testi épségére.
- Rendeltetésszerűen használják az eszközöket, játékokat.
- Tüsszentéskor, köhögéskor zsebkezdőt használnak.
- Pihenési idő alatt nem zavarják egymást.

4.2.2 Gondozás, szokásrendszer kialakítása

4.2.2.1 Óvodapedagógus feladatai

- A helyes táplálkozási, öltözködési, testápolási és tisztálkodási (fogkefe, fogkrém, folyékony szappan megfelelő használata) szokások kialakítása.

- Egészséges táplálkozási szemlélet, szokások kialakítása. Figyelve a magas cukortartalmú ételek, italok (cukros üdítők helyett rostos gyümölcslevek); a magas só- és telítetlenzsír-tartalmú ételek (chips) fogyasztásának csökkentése. A zöldségek és gyümölcsök, ill. tejtermékek fogyasztásának ösztönzése.
- A megfelelő napirend biztosítása a helyes életritmus kialakítása érdekében.
- Törekedni kell arra, hogy a gyermekek önállóan elégítsék ki szükségleteiket.
- Szükség esetén segítségnyújtás a gondozási műveletek elvégzésében, elsajátításában.
- Az otthonról hozott eltérő szokások megismerése: (a jók erősítése, a rosszak gyengítése).
- A család segítése abban, hogy a gyermek, az óvodában kialakult jó szokásait otthon is gyakorolhassa.
- A gyermek személyével kapcsolatos önállóságra ösztönzés: testápolásban, étkezésben, öltözködésben.
- Az eltérő egyéni szükségletekre tekintettel lenni, tiszteletben tartani az egyéni étkezési, alvási szokásait.
- Helyes magatartási és viselkedési szabályok kialakítása.
- Példamutatás a személyiségünkkel, értékrendünkkel.

4.2.2.2 *A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére*

- Alkalmazkodnak az óvodai élet napirendjéhez.
- Önállóan végzik a személyükkel kapcsolatos tisztálkodási, öltözködési teendőket, és ez igényükké is válik.
- Képesek mindennapi szükségleteik kielégítésére.
- Betartják a higiénés szokásokat: ezek beépülnek gyermeki szemléletükbe.
- Észreveszik a rendetlenséget, igyekeznek a környezetükben rendet, tisztaságot tartani.

4.2.3 **Mozgásigény kielégítése**

4.2.3.1 *Óvodapedagógus feladatai*

- Minél többet tartózkodjanak a szabadban, ahol változatos tevékenységekben biztosítjuk a feltételeket a szabad mozgáshoz.
- Egészséges életvitelre nevelés a rendszeres mozgással: kirándulásokon, gyermeknapokon, biciklizésekkel, stb.
- Szervezett mozgásfejlesztéssel: az általános testi képességek fejlesztése, téri tájékozódás megalapozása, a koordinált mozgás kialakítása.
- Differenciált fejlesztés érvényre juttatása.

4.2.3.2 A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A sokféle tevékenység, mozgás által a gyermekek kiegyensúlyozottá válnak, testileg-lelkileg.
- Megtanulnak alkalmazkodni a körülményekhez, megfelelően mozogni, tájékozódni, erejükkel gazdálkodni.
- Igényükké válik a rendszeres mozgás, és beépül szokásrendszerükbe.
- Szeretnek a szabadban tartózkodni.

4.3 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodás korú gyermek alapvető sajátossága, hogy magatartása érzelmektől vezérelt. Éppen ezért elengedhetetlen, hogy őt szeretetteljes, derűs, kiegyensúlyozott, biztonságot adó légkör vegye körül.

„Minden dolgotok szeretetben menjen végbe!” (Korintusiakhoz írt I. levél.16:14.)

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus és az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be. Így alakulhat ki – az óvodapedagógus személyén keresztül – a gyermeki bizalom kiépítése a Mennyei Édesanya felé.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Az érzelmi, az erkölcsi, és az értékorientált közösségi nevelés kapcsolatrendszere segíti a kisgyermek közösségi érzelmeinek, beállítódásának, magatartásának formálódását, a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását. Segítjük a gyermek szűkebb és tágabb környezetének megismerését, amely a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja. Ha lehetőség adódik, az óvoda kihasználja a külföldi intézményekkel történő kapcsolatteremtő lehetőségeket.

4.3.1 Óvodapedagógus feladatai

- Szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó családi légkör megteremtése, ahol a gyermekben közös élményeken alapuló pozitív érzelmi kapcsolat jön létre gyermektársaival, és a felnőttekkel is.
- A gyermekek egyéni képességeinek, tempójának, eltérő szokásainak megismerése, figyelembevétel.
- A gyermekek bevonása a szabályok kialakításába, azok betartása, egymás szabályozásának hagyása.
- Példaadás.

- Távlatok kitűzése a gyermekek elé, melyek elérése sokrétű és közös tervezetést, rendszeres közös tevékenységet igényel.
- A másság elfogadására nevelés.
- A gyermekek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, stb.), akaratának (önállóság, önfegyelem, kitartás, feladat- és szabálytudat) fejlődésének a segítése.
- Változatos szituációk megteremtése a különböző pozitív viselkedési minták elsajátítására.
- A gyermekek kudarcainak tapintatos kezelése.
- Érzelmi zavarok (félelem, harag, agresszió) tompítása, leépítése.
- Nyitottság kialakítása, segítése, megteremtése folyamatosan: beszoktatásnál, otthonról hozott kedves játékaikat elfogadjuk.
- A nevelés összehangolása, a jó kapcsolatok kialakítása az óvoda és a család között. A gyermek nyitottságára építve megismertetni vele a szűkebb és tágabb környezetét, mely a nemzeti identitástudat, a keresztyén kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés alapja. Ezáltal a gyermek rá tud csodálkozni a természetben, az emberi környezetben fellelhető jóra, szépre, és ezeket megbecsüli.
- A Biblia mércéje alapján a helyes-helytelen megismertetése, az elfogadott magatartás betartatása következetesen, pozitív megerősítéssel elősegítve.

4.3.2 A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Kialakul a gyermekekben a keresztyén erkölcs csírája.
- Életkoruknak megfelelően különbséget tudnak tenni a jó és rossz között, ennek mércéje a megismert Biblia.
- Képesek együttműködni a feladatok elvégzésében, elfogadják az alá- fölé- és mellérendelt viszonyokat.
- A konfliktushelyzeteket megpróbálják önállóan megoldani.
- A társas kapcsolatokat igénylik, szívesen járnak óvodába.
- Az összetartozás érzése kialakul bennük.
- Az adott tevékenység által megkívánt magatartásformákat elfogadják.
- Társaikkal toleránsan, udvariasan viselkednek.
- Az én-kép, önismeret, önértékelés fejlődése révén képessé válnak az önálló helyzetmegoldásra.
- Érzelmileg elfogadják egymást, felfogják a metakommunikáció alapvető jelzéseit.
- Szociálisan alkalmasak lesznek az iskolába lépésre.

4.4 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés és fejlesztés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az óvodai nevelő tevékenység egészében jelen van a beszélő környezet, az alkalmazottak mintaadó, példamutató beszédkulturája, szabálykövetése.

Az óvodai nevelés a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, a már meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire építve biztosítja a változatos tevékenységeket.

- Az anyanyelvi nevelés, az értelmi fejlesztés megvalósításánál a Biblia üzenetét is közvetítjük ige és gyermekszerűen, úgy, hogy a gyermek megértse, átélje és megszeresse. A bibliai történetek ebben a korban nagyon fontosak. Mély benyomást keltenek ezek a gyermekekben Isten cselekedeteiről. Erkölcsi szabályokat közvetítenek, és nem csak az értelmükhöz szólnak, hanem megmozgatják fantáziájukat, érzelmüket, akaratukat, és elkísérik őket egész életükben.
- A lelki dolgokat, értékeket, mint a hit, a szeretet, a reménység, ... nem tudjuk odaállítani, bemutatni, szemléltetni, de be tudjuk mutatni bibliai személyek példáján keresztül: milyen volt Ábrahám hite, az irgalmas samaritánus könyörületessége, a tékozló fiú bűnbánata, ...
- Keresztyén nevelésünk szellemisége a Biblia üzeneteire, értékeire épül: az óvoda egész napját áthatja, s integráltan jelenik meg a nevelési és tanulási folyamatban. A játék szituációban jelentkező helyzeteket, a természeti jelenségek észrevételét, az étkezéshez kapcsolódó, a hiányzó gyermekekért, az aktuális problémákért való imát éppen úgy át kell, hogy hassa ez a szellemiség. A gyermek életének mindennapos eseményei jó lehetőséget kínálnak arra, hogy a bibliai elveket valódi élethelyzetekre alkalmazzuk. A Bibliát olyan igazságként kell tanítani, amelyet meg kell élnünk – és nem egyszerűen olyan tudásként, amit meg kell tanulnunk.
- Olyan fejlesztő programra van szükség, amely minden gyermekben akár kiemelkedő képességgel bír, akár átlagos, vagy lassabban haladó, kialakítja azokat a képességeket, amelyek alapján örömet jelent számára a tanulás, önfejlesztés.

„Neveld a gyermeket a neki megfelelő módon, még ha megöregszik, akkor sem tér el attól.” (Példabeszédek könyve 22:6.)

4.4.1 Óvodapedagógus feladatai

- A gyermekek képességeinek folyamatos megfigyelése, fejlesztése.
- Állandó, élő kapcsolatban lenni Istennel.

- Folyamatosan tanulmányozni a Bibliát.
- Folytonos helyzetek, tanulási alkalmak teremtése, amelyek fejlettségi szintjüknek megfelelően kötik le a gyermek érdeklődését, az aktív szellemi energiáját.
- Olyan élményszerzési lehetőség biztosítása, amelyben a gyermek minden érzékszervével, érzéseivel – verbális és nem verbális módon – első kézből szerezhet tapasztalatokat.
- Idő, lehetőség biztosítása az együttműködésre, próbálkozásra, tévedésre és az újrakezdésre szankciók nélkül.
- A gyermekek tapasztalataira, éppen aktuális élmény- és érzésvilágára támaszkodni, és ezek kifejezésére, újbóli átélésére lehetőséget adni dramatizálással, bábozással, virtuális tevékenységekben. Gyakorlás lehetőségének a biztosítása különböző tevékenységekben, élethelyzetekben.
- Megfelelő tárgyi feltételek biztosítása életkori sajátosságaiknak megfelelően.
- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés.
- Beszélő és meghallgatni tudó környezet kialakítása.
- A gyermekek kommunikációra való ösztönzése, metakommunikáció fejlesztése.
- A tapasztalatok, élmények verbális kifejezésére nevelés.
- A gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére való ösztönzés.
- Spontán és tervezetten szerzett tapasztalatok, ismeretek bővítése, rendszerezése, elmélyítése.
- Az egyéni fejlődési ütemnek megfelelően az ismeretek, jártasságok, készségek alapozása.
- Az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás, képzelet, kreativitás, alkotóképesség,...) fejlesztése.

4.4.2 A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A Bibliát a Könyvek Könyvének tekintik, alapvető igei ismeretekkel rendelkeznek.
- Ismer bibliai történeteket, azok tanulságait.
- Aktívan részt vesz a különféle tevékenységekben.
- A szerzett bibliai és egyéb ismereteket képes megfelelő formában rendszerezni, gyakorlatban alkalmazni és közölni azokat.
- Észreveszi a hibákat, rávezetéssel önállóan tudja azokat kijavítani.
- Felismeri a problémákat, és kreatív módon megoldja azokat.

5 Az óvodai élet megszervezésének elvei

5.1 Személyi feltételek

Az óvodai nevelőmunka középpontjában mindig a gyermek áll. A kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermekek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos.

Az óvodapedagógus és az intézmény munkáját segítő nem pedagógus alkalmazottak viszonya az óvodához, egyházakhoz, családokhoz, intézményekhez, a gyerekek számára meghatározóak. Ezeket a keresztyén értékeket képviselve életük a gyermekek számára követendő mintává, modellé válik.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése speciálisan képzett szakemberek közreműködését igényli.

3 óvodai csoport:

- fő óvodapedagógus (1 óvodavezető, 1 óvodavezető-h., 4 óvodapedagógus)
- 3 fő dajka
- 1 fő pedagógiai asszisztens
- 1 fő gyógypedagógus, mozgásfejlesztő
- 1 fő utazó gyógypedagógus, logopédus (megbízásos szerződéssel)

5.2 Tárgyi feltételek

Az óvoda rendelkezik a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel, eszközökkel.

Követelmények:

- Tegye lehetővé a mozgás-, és játékigények kielégítését.
- A gyermekek által használt eszközök a számukra könnyen hozzáférhető helyen legyenek tárolva.
- A felszereltség feleljen meg a gyermek változó testméretének.
- Az egészségük megőrzése érdekében legyen biztonságos, a baleset megelőzését szolgálja.
- Biztosítson megfelelő körülményt, munkakörnyezetet az óvodai dolgozóknak.
- Teremtsen lehetőséget a szülők fogadására.

A program indítása speciális eszközöket, plusz erőforrásokat nem igényel. Az óvodai alapeszközöket kiegészítve, a program eredményességét, hatását erősítik a következő eszközök.

- Egész alakot láttató tükör:

A testséma fejlesztés fontos és hasznos kelléke, sok játéklehetőséget hordoz magában. Segítségével a gyermek képet alakíthat ki önmagáról, testéről, fejlődik „én” tudata.

- Lateralitást jelző karszalag:

A kéz, később a test jobb-bal oldalának megkülönböztetését segíti a testnevelési foglalkozásokon (de játék időben is) a jobb csuklón viselhető színes szalag, gumipánt.

- Fejlesztő játékok, hagyományos óvodai játékok:

A játékok vásárlása során tudatosan válogatjuk össze azokat a játékeszközöket, amelyekkel valamely részképességet fejleszthetünk.

- Zenei képességeket fejlesztő játékok, eszközök:

Ritmusérzék, hallásfejlesztő játékokkal ismerkedhetnek (dob, triangulum, zenei háromszög, cintányér, csörgődob, ...) , nap, mint nap használhatják a gyerekek. Számukra elérhető helyen tároljuk.

- Mozgásfejlesztő tornaszerek:

A testnevelés foglalkozások során már megismert eszközökből néhányat a csoportszobában is a gyerekek rendelkezésére bocsátunk. Célunk, hogy a gyerekek játékidőben is gyakorolhassák azokat a mozgásfejlesztő játékokat, melyeket ismernek, illetve újakat találhassanak ki. (pl. rugós deszka, füles labda, trambulin, stb.)

5.3 Fő szempontok a tevékenységek szervezéséhez

Az óvodai nevelés csak a fenntartó által jóváhagyott pedagógiai program alapján történhet. Az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével szervezhető meg, a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében.

- A foglalkozások időpontja a napirendben nincs órához kötve. Az óvodapedagógus az adott szituációhoz mérten választja meg a legalkalmasabb időt a kezdeményezésre.
- Egy héten belül, egy azonos tartalmú, kötetlen foglalkozást az óvodapedagógus többször is kezdeményezhet, törekedve arra, hogy minél több gyermeket bevonjon a foglalkozásba.
- A foglalkozások szervezhetőek mikrocsoportos, illetve frontális formában, melyet az óvodapedagógus választ meg. Ekkor figyelembe veszi a csoport összetételét és a foglalkozás jellegét.
- Egyéni képességeik figyelembevételével kell a segítségnyújtás mennyiségét és formáit megválasztani, de csak akkor kell segíteni, ha a gyermek igényli.
- A nagycsoportosok részére minden foglalkozás kötött, a mozgáson, az éneken és a bibliai történeti foglalkozáson kívül a többi ajánlott mikrocsoportos formában szervezni.

5.3.1 A tevékenységek javasolt szervezeti formái

- Kezdeményezés:

- A nap bármely szakában, amikor alkalom adódik.

- Nem zavarhatja meg a játékot.
- A nem játszó gyermekeket vonjuk be indirekt módon.
- Kötött foglalkozás:
 - Az iskolába menő gyermekeknek az utolsó évben kötelező jelleggel, de fokozatosan bevezetve mikrocsoportosan: környezet megismerése és matematikai ismeretek.
 - Tevékenységbe ágyazottan, aktivizálva a gyermekeket.
 - Minden résztvevő gyermeknek egyszerre kezdődik és fejeződik be.
 - Frontális foglalkoztatásként mozgás, mindennapos testnevelés.

5.3.2 *Hetirend*

- Jellemzője:
 - Rugalmasság, a spontán helyzetekhez való alkalmazkodás.
 - A bibliai történethez kapcsoljuk a többi foglalkozási terület anyagát (lehetőség szerint)
- Tartalma:
 - bibliaköri foglalkozás: 1 alkalom
 - művészeti tevékenységek: minden nap
 - mozgás: minden nap
 - testnevelés foglalkozás: 1 alkalom
 - matematikai ismeretek: 1 alkalom
 - környezet megismerésére nevelés: 1 alkalom

5.3.3 *Napirend*

Rugalmasan változtatható, alkalmazkodik a gyermekek életkorához, tevékenységeihez, a spontán helyzetekhez, évszakhoz, időjáráshoz, stb.

06⁰⁰ – 07³⁰: Ügyelet az ügyeletes óvodapedagógus csoportszobájában, a gyermekek érkezése, fogadása. Játék.

07³⁰ – 08³⁰: A gyermekek fogadása a saját csoportszobájukban. Játék.

08³⁰ – 09⁰⁰: Tízóraizás, előtte és utána a tisztálkodási teendők elvégzése, imádkozás.

09⁰⁰ – 10⁰⁰: Szabadon választott tevékenység: játék, művészeti tevékenységek, kezdeményezések, rendrakás, mindennapos testnevelés vagy testnevelés foglalkozás.

10⁰⁰ – 10³⁰ : Beszélgetés, áhítat,

10³⁰ – 12⁰⁰ : Gyümölcsevés. Levegőzés: udvaron játék, séta, kirándulás, egyéb szabadidős tevékenységek,

12⁰⁰ – 13⁰⁰: Készülődés az ebédeléshez. Naposi munka. Gondozási teendők elvégzése. Ebédelés, előtte és utána a tisztálkodási teendők (fogmosás) elvégzése, imádkozás.

13⁰⁰ – 15⁰⁰: Történet vagy mese. Pihenés, folyamatos felkelés, csendes tevékenység,

15⁰⁰ – 15³⁰: Uzsonnázás, előtte és utána a tisztálkodási teendők elvégzése, imádkozás.

15³⁰ – 16⁰⁰: Játék, egyéb szabadon választott tevékenység a csoportszobában vagy az udvaron.

16⁰⁰ – 17³⁰: Ügyelet az ügyeletes óvodapedagógus csoportszobájában vagy az udvaron. A gyermekek távoztása.

5.3.4 Dokumentáció

Az óvodapedagógusok rendszeresen vezetik:

- Csoportnapló: gyermekek névsora, adatai, csoport életkor szerinti megosztása, hetirend, napirend, születésnapok, háromhavi nevelési terv és szervezési feladatok, fejlődést elősegítő tartalmak, óvodavezető látogatása, heti tanulási terv.
- Felvételi és mulasztási napló: az étkezők nyilvántartásával.
- Fejlődési napló: folyamatosan a gyermek fejlődésének megfigyelését szolgáló feljegyzések vezetése, minimum félévente rendszerezetten.

5.4 Az óvoda kapcsolatai

5.4.1 Családdal

Az óvodapedagógusnak a kapcsolattartás során figyelembe kell vennie a családok szokásait, sajátosságait. Az együttműködés során érvényesítse az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Az óvodánkba járó gyermekeket arra neveljük, hogy tanulják meg tisztelni a felnőtteket, szeressék és fogadják el társaik egyéniségét, helyesen tudják kifejezni gondolataikat és érzéseiket és legyenek képesek alkalmazkodni is. A felmerülő konfliktusokat, problémákat ne durvasággal, erőszakkal oldják meg. Ezen törekvéseink sikerének érdekében fontos, hogy otthon is ezeket a nevelési alapelveket erősítsék gyermekeikben. Az óvoda minden dolgozója elfogadja és tiszteletben tartja a családi nevelés elsődlegességét.

- Az óvodai nevelés a családi nevelésre épül, ezért eredménye nagymértékben függ attól, hogy az együttműködést sikerül-e kiépíteni, és fenntartani a szülőkkel. Az óvodapedagógus nem vállalhatja át a családi hitre nevelés feladatainak megoldását, de az óvónőkben támaszt, segítő társat találhatnak a szülők gyermekük neveléséhez. A legsikeresebb együttnevelés érdekében a pedagógusok és szülők magatartását nyitottság, empátia, türelem, őszinte érdeklődés, elfogadás és teljes diszkréció kell, hogy jellemezze.

- A keresztyén szellemű óvodánkban a gyermekek hitre juttatásának elsődleges célja a családi keresztyén nevelés támogatása, vagy ennek híján elindításuk a keresztyén életre. Olyan szeretetteljes, légkör megteremtése, ahol az intézmény dolgozóin keresztül Isten szeretetét érzik és tapasztalják a gyermekek és a szüleik is.
- A családokat, szülőket olyan programok szervezésével lehet bevonni az óvodai életbe, amelyekre szívesen eljönnek a szülők, testvérek, nagyszülők. A közös élmény, a közös hit, az óvodapedagógusokkal és dolgozókkal együtt töltött idő, a közös gondok, problémák közelebb hozzák egymáshoz érzelmileg is a feleket. Így alakulhat ki lassan az elfogadás, a szeretet, a megértés, a megbocsátás, az együttérzés mindkét oldalon. Ezek elősegítik a személyiségfejlődést, a közös programok pedig biztosítják a testi-lelki pihenést, a feltöltődést, az érzelmi élet fejlődését, a társas kapcsolatok erősítését, továbbá oldják a napi tevékenységek által okozott feszültségeket. Fejlesztik az interperszonális kapcsolatokat a különböző nemű, adottságú, eltérő képességű gyermekek között az értékes kötődéseket, és jelentősen hozzájárulnak a társadalmi beilleszkedési zavarok csökkentéséhez, a szocializációs folyamatok tudatosabb, eredményesebb vezérléséhez. A családok között barátságok szövődhetnek, egymást segíthetik a gyermekek óvodába és haza kísérésében, vigyáznak rájuk, és közös programokat is szervezhetnek.
- Szükséges azonban az is, hogy az együttműködés ne időszakos legyen, hanem előre megtervezett, rendszeres, szervesen felépített, és induljon ki kisebb tervekből. Ezáltal megvalósulhat a tevékeny együttműködés, mely közös teherviselésre, feladatvállalásra épül.
- A gyerek szeretetét őszintén érző szülő, aki kölcsönös bizalmat, igazi megértést és segítőkészséget élvez, valódi partner lesz az együttműködésben.
- A kapcsolattartás élményszerű, tartalmas, maguk választhatnak az együttműködés számukra leghatékonyabb és legkedvesebb formái közül. A szülői házzal kialakítandó kapcsolatokat csakis önkéntes alapon valósul meg.
- A nyitott óvoda meghirdetése által a szülők bármikor részt vehetnek az óvoda életének eseményeiben. Amikor idejük engedi, bejöhetnek, hogy lássák, hogyan tevékenykedik, hogyan viselkedik gyermekük ebben a közegben. A nyílt légkör egyrészt megnyugtatja a szülőket, hiszen látják, hogy jó kezekben van a gyermekük, másrészt pozitívan fogják értékelni az óvodapedagógus munkáját, és az sem mellékes, hogy reális képet kapnak a gyermekükről. Mi is láthatjuk, hogyan viselkednek a gyermekek szüleik jelenlétében, milyen viszonyban vannak egymással.

A szülőkkal való kapcsolattartás lehetőségei:

- Családlátogatás alkalmával a gyermek otthoni környezetének a megismerése illetve a család gyermekkel kapcsolatos információinak megismerése.
- Szülős beszoktatás alkalmával a szülők ismerkednek az óvodai étellel, megkönnyítik az óvodai dolgozók elfogadását a gyermeknek.
- Szülői értekezleteken együtt beszélgethetnek 1-1 témáról, segítséget nyújthatnak, ötletet adhatnak egymásnak.
- Napi tájékoztatás révén a lényeges információk átadására kerülhet sor. A szülők figyeljenek arra, hogy a pedagógust minél rövidebb ideig vonják el a gyermekcsoporttól, mert az előidézheti a balesetek kialakulását.
- Fogadóórákon a szülők előre megbeszélte időpontban a gyermekről kaphatnak tájékoztatást az óvodapedagógusoktól, illetve más szakembertől.
- Nyílt napokon lehetőségük van betekinteni az óvoda mindennapi életébe.
- Faliújságon (minden szülőt érintő tények,...).
- Közös programok megszervezése (kirándulás, gyermeknap,...).
- Közös családi istentiszteleten való részvétel.
- Szülői munkaközösség működésének a segítése. Rendezvényeinken, ünnepeinken a szülők segítőtársaként vesznek részt. Hosszabb séták, kirándulások alkalmával a szülők segítségére is támaszkodik az óvoda.

5.4.2 Gyülekezettel (fenntartóval)

- A keresztyén embereket az egymás iránt érzett szeretet különbözteti meg másoktól.
- „Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást.” (János evangéliuma 13:35)
- A lelki fejlődés csak közösségben valósul meg, ha egy élő gyülekezet tagjai vagyunk, és ott szolgálunk.
- Alapelveink:
 - „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez az első és a nagy parancsolat. A második hasonló ehhez: Szeresd felebarátodat, mint magadat.” (Máté evangéliuma. 22:37-39.)
 - „Amit tehát szeretnétek, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is ugyanazt cselekedjétek velük:” (Máté evangéliuma 7:12.)

- „Viseljétek el egymást, és bocsássatok meg egymásnak, ha valakinek panasza volna valaki ellen: ahogyan az Úr is megbocsátott nektek, úgy tegyetek ti is.” (Kolossébeliekhez írt levél 3:13.)
- A gyermekek tapasztalatot szereznek arról, hogy a felnőttek éppen olyan bizalommal, szeretettel és alázattal fordulnak Istenhez, mint ahogy azt az óvodai közösségben átélték.
- Örömmel hallják az óvodában megismert bibliai történeteket, aranymondásokat, s ezek megerősítést jelentenek, igazi kinccsé válnak számukra.
- Gyülekezeti ünnepeinken, szeretetvendégségeinken való részvételük lehetőséget ad keresztyén hitünk megismerésére, hitük elmélyítésére, a gyülekezettel való szorosabb kapcsolat kialakítására. Az aktívan is segíteni kívánó szülőket bevonjuk a rendezvények, tevékenységek szervezésébe, lebonyolításába.
- Gyülekezetünk lelkesze szupervíziót ad az óvoda dolgozóinak, és lelki segítyt nyújt az erre a szolgálatra igényt tartó krízis helyzetben lévő szülőknek.

5.4.3 Oktatási, nevelési intézményekkel

Az óvoda minden olyan intézménnyel kapcsolatot tart fenn, amelyek meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükségletekhez. A kapcsolatok kialakításában az óvoda nyitott és kezdeményező.

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

Kapcsolat:

- *Az óvodába lépés előtti intézményekkel*
 - Bölcsődével.
- *Az óvodai élet során levő intézményekkel*
 - Más óvodákkal.
 - Baptista Pedagógia Intézettel
 - Gyermekjóléti Szolgálattal, Családsegítő központtal (évi 1-2 alkalommal megbeszélés, illetve az aktuális feladatok esetén)
 - Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Gyáli Tagintézménye (gyermekek felmérése)
 - Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Ceglédi Tanintézménye (SNI, Befogadó Nyilatkozat)
 - Szakértői és Rehabilitációs bizottsággal.
 - Kormányhivatalokkal.
 - Egészségügyi szervezetekkel (gyerekorvos, védőnő).

- *Az óvodai élet utáni intézményekkel*
 - Halászy Károly Általános Iskolával (Iskolanyitogató programok, leendő 1. osztályosokkal látogatás, leendő 1. osztályos tanítók meghívása nyílt napra)
- *Jegyzővel*
 - Óvodába felvett, illetve óvodából elment gyermekekről tájékoztatás

5.4.4 Közművelődési intézményekkel

Tudatosan fel lehet használni a sajátos lehetőségeket, ha azok elősegítik a nevelési feladatok megvalósulását. Figyelembe kell venni azt is, hogy ne sérüljön a gyermekek napirendje, pihenése.

- Egressy Gábor Művelődési Ház (gyermekműsorok, 1-1 ünnepélyen fellépés)
- Falu Tamás Városi Könyvtár

6 Egészségfejlesztési program

6.1 Bevezetés

Az élet és az egészség az embernek semmi mással nem pótolható, alapvető értéke. Az egészség modern értelmezése a testi, valamint a lelki és társkapcsolati biztonságot, az aktív alkalmazkodó és társkapcsolati jólétet foglalja magába, melyen nem csupán az orvosilag felülvizsgált egészségi állapotot értjük, hanem az egészség aktív, célirányos megvalósítását, az egészségvédelemre vonatkozó folyamatos ismeretbirtoklást, az egészségesebb választását, valamint annak visszajelzését.

Az egészség védelme és karbantartása tanítható, fejleszhető. Óvodáskorban az egészségre nevelésnek az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van, melynek sajátos jellemzői az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságaira vezethetők vissza.

Az egészségfejlesztés az óvodai nevelésben kulcskompetencia kialakítását igényli. Nem egyszerű összeadása a hozzátartozó nevelési feladatoknak, hanem sajátos szemlélet és magatartásforma. Olyan értékek hordozója, amelyek csak összességükben szolgálják a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését és harmóniáját. A köznevelési törvény módosításának megfelelően (20/2012.VIII.31. EMMI rendelet) az óvodai egészségnevelés, a gyermek egészségének, biztonságának védelmével kapcsolatos feladatok, illetve az ezzel összefüggő egészségfejlesztési stratégia felállítása intézményünkben a törvényességi előírásoknak megfelelően került kidolgozásra és Pedagógiai programunk részét képező Egészségfejlesztési programban kerültek megfogalmazásra.

A program elkészítésének célja az, hogy az intézmény használói köréhez, a helyi adottságokhoz igazodva megfogalmazzuk a korszerű egészségnevelés céljait és feladatait, mely iránt mindannyian elkötelezettek vagyunk és felelősséggel vállaljuk.

Az egészség azonosítható a testi, lelki és szociális harmónia állapotával. Fontos, hogy óvodásaink és az intézmény felnőtt közössége felismerjék az egészség értékjellegét. Ez a cél akkor érhető el, ha megalapozzuk a gyermekekben az önmagukért és a másokért érzett felelősségtudatot.

6.2 Általános cél és feladat

Célunk a teljes óvodai életet átfogó, az óvodai nevelés megkülönböztetett szerepéből adódó, a gyermeki személyiségfejlesztés szempontjából alapozó jelentőségű egészségnevelési feladatok ellátása, mely felkészíti

a gyermeket az egészségének védelmére, távlati céljaiban elősegíti a társadalom számára az egészséges, edzett, terhelést elbíró személyiség kialakulását.

Feladataink az egészségnevelés területén, hogy kialakítsuk az egészséges életvitel iránti igényt, egészséges életstílusokkal és életmodellekkel ismertessük meg a gyermekeket, gondozzuk lelki (érzelmi, akarati, értelmi) képességeiket és az embertársakkal kapcsolatos szociális együttműködési készséget kialakítsuk. Az egészség e három jellemzője megbonthatatlanul egybefonódik a kiegyensúlyozott, harmonikus személyiségfejlesztés feladatával.

Az óvodai egészségnevelési feladatainkat két részre oszthatjuk- egészségfejlesztés (promóció) és megelőzés (prevenció), melyek azonban elválaszthatatlanok és az óvodai nevelés valamennyi szakaszára vonatkoznak.

Az egészségfejlesztési feladatai, programok, színterek

- Szomatikus egészségfejlesztés (egészséges életmódra nevelés)
- Pszichohigiénés egészségfejlesztés (lelki egészségfejlesztés)
- Szociohigiénés egészségfejlesztés

E három főfeladat, tevékenységi rendszer egymással és az egészségfejlesztés tárgyi, valamint jogi alapfeltételeivel áll szoros kölcsönhatásban.

6.2.1 Szomatikus egészségfejlesztési feladatok:

Általános cél és feladat:

Tágabb értelemben a szomatikus nevelés kitüntetett nevelési feladatként a MTA ajánlásában így kerül meghatározásra: "Felöleli a test, a szervezet megismerésére, és megismertetésére vonatkozó nevelési feladatot, mint az egészség megvédésének, a tudatos egészségvédő magatartás ismereti alapját, továbbá a mentálhigiénét és a mozgásszokások alakítását."

Óvodai nevelésünk megvalósítja az Óvodai nevelés országos alapprogramjában a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése címszó alatt megfogalmazottakat, valamint felöleli a gyermek egészségvédelmét, egészségfejlesztését, az élet és a testi épség megőrzését.

A szomatikus nevelés területei:

- személyi higiénia fejlesztése
- környezeti higiénia fejlesztése
- az egészséges táplálkozás igényének kialakítása
- a betegségek megelőzésére nevelés
- napi rendszeres testmozgás, testedzés
- balesetek megelőzésére nevelés, elsősegélynyújtás

6.2.1.1 Személyi higiénia fejlesztése:

A személyi higiénés nevelés magában foglalja a gyermek testi gondozását, testi szükségleteinek kielégítését és a testi épség védelmét. Ezen a test tisztán tartását értjük, a bőr, fogak, szájüreg, haj, érzékszervek, körmök ápolását. A legintimebb higiénés tevékenységet, a WC-használatát. Fontosnak tartjuk még az egészséges ruházat és helyes öltözködés szokásának alakítását, valamint ruházat higiénáját, tárolási feladatait.

Célunk: a személyi higiénia iránti igény kialakítása, a gyermekek egészségének, testi épségének védelme.

Feladatunk: az alapvető higiéniai tennivalókra való szoktatás, gyakoroltatás, ellenőrzés és folyamatos korrekció.

A feltételek biztosítása:

Minden gyermek számára biztosított a saját személyi felszerelés- jellel ellátott törölköző, fésű, fogmosó felszerelés, tornafelszerelés, ágynemű. A gyermeköltözőkben minden gyermek rendelkezésére áll jellel ellátott szekrény (polc), ahol a saját ruházat, váltóruha, cipő tárolása megoldott. Tisztálkodáshoz rendelkezünk elegendő számú, a gyerekek méretének megfelelő mosdókagylóval, folyékony szappanadagolóval, körömkéfével. A gyermekmosdókban biztosított az elegendő számú gyermek-méretű WC, melyekben megoldott a nemek szerinti elválasztás, és rendelkezésre áll a megfelelő felszerelés. Lehetőség van a bevizelés, beszékelés utáni kimosakodásra. A gyermekek számára biztosított orrtörüléshez, orrfújáshoz a mindig elérhető helyen lévő papírsebkendő, melynek higiénikus tárolására szintén gondot fordítunk. A nap bármely szakában minden gyermek számára rendelkezésre áll a vízfogyasztás lehetősége, melyhez a jellel ellátott poharakat elérhető magasságban helyezük el. Járványos időszakban fokozottan figyelünk a higiénés szabályok betartására, ennek feltételeit /papírtörölő, fertőtlenítő/ mindig biztosítjuk.

6.2.1.2 Környezeti higiénia fejlesztése:

Az egészségnevelés feladatai csak egészséges óvodai környezetben valósulhatnak meg, melynek színterei a csoportszoba és kapcsolódó helységek, valamint az óvoda udvara.

Célunk a környezeti higiénia iránti igény, fogékonyság kialakítása a gyermekekben, a környezettudatos, környezetbarát életvitel megalapozása.

Feladatunk az óvoda és szűkebb környezetünkben jelentkező környezetvédő tennivalók felismertetése, pozitív viszony kialakítása környezetünkkel és a környezetvédő magatartás szokásainak kialakítása. Példamutatással, a munkába történő bevonással, gyakoroltatással a helyes környezeti higiénés tevékenységre szoktatás.

A feltételek biztosítása:

Lehetőségeinkhez mérten feladatunk a gyermekek környezetének optimális kialakítása, elrendezése-kényelmes, zsúfoltságtól mentes elrendezés, térbeosztás- mellyel a tevékenységekhez szükséges elegendő helyet biztosítjuk. A gyerekek környezetében lévő, és a gyerekek által használt berendezési tárgyak megfelelnek testméreteiknek, ugyanakkor stabilak, biztonságosak, könnyen tisztán tarthatók. Foglalkozási eszközök, játékok tárolásának feltételei adottak, tisztán és rendben tartásukat folyamatosan elvégezzük. A helyiségekben folyamatosan biztosítjuk rövid, gyakori szellőztetésekkel a természetes levegőcserét. Gondoskodunk a helyiségek megfelelő mesterséges és természetes megvilágításáról. A rendszeres takarítás, portalanítás és porszívózás intézményünkben elemi követelmény. Az egészségre ártalmas anyagokat a gyermekektől jól elzárható helyen, az előírásoknak megfelelő módon tároljuk.

Az óvoda udvarának rendszeres és előírásoknak megfelelő karbantartásáról gondoskodunk biztosítva a szilárd burkolatok balesetmentességét, a füves részek gondozását. Udvari eszközeink az EU szabványnak megfelelőek. A játszótéri elemek rendszeres felülvizsgálatáról gondoskodunk. Az udvari homokozót karbantartjuk, a homokot szükségszerűen cseréljük. A homokozók árnyékolása és takarása megoldott. Példamutatással, ismeretközvetítéssel a környezettudatos életszemléletet igyekszünk megalapozni többek között szelektív hulladékgyűjtéssel.

6.2.1.3 Környezettudatos magatartás kialakítása

Az életünk minőségét, valamint egészségünket alapvetően befolyásolja és meghatározza a bennünket körülölelő természeti és társadalmi környezet minősége, állapota. A 21. sz. társadalmi és globális problémái ismertek, az ember lakóhelye, környezete nem előnyére változott. „Magyarországon a Környezetvédelmi Törvény (1995.éviLIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól) 54. 1. cikkelye rögzíti, hogy minden állampolgárnak joga van a környezeti ismeretek megszerzésére és ismereteinek fejlesztésére. A környezeti nevelést meghatározó dokumentumok között számunkra legfontosabb az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja és a Nemzeti Környezetvédelmi Program.”(Nemzeti Környezeti Nevelés Stratégia 15. o. Ezek ismeretében biztosítottak látjuk, hogy a törvény lehetőséget biztosít számunkra, feladatokat ró ránk a környezettudatos magatartás, a fenntartható fejlődés alakítása érdekében.

Célunk:

- létezni –vagy birtokolni döntése
- a létezés csodájának elismerése,
- az élet szeretete, tisztelete a külső, belső világ összekapcsolása
- a természet törvényeivel harmonizáló magatartás alkalmazása
- törekvés a mértékletes, önkorlátozó fogyasztásra
- A modernizáció és a gazdasági-technikai fejlődés során a természet erőforrásainak önző kihasználása helyett annak kímélete.
- A természet erőforrásainak mértéktelen kihasználása helyett, annak kímélete.
- A gyermekek gondolkodásának, felfogásának megalapozása.

Feladatunk:

A gondolkodásmód, az életmód, a szokásrendszer helyes alakítása, a természet szeretetére nevelés, az elődeink általi társadalmi értékek megóvására törekvés és a fenntarthatóság pedagógiájának értékeinek közvetítése: az élet tisztelete, a hagyomány őrzése, átmentése a jövőbe. Mindezeket a családok hatékony és folyamatos bevonásával, élethosszig tartó folyamattal és holisztikus szemlélettel tudjuk a leghatásosabban elérni.

6.2.1.4 Az egészséges táplálkozás igényének kialakítása

Kisgyermekkorban a táplálkozás a fejlődés alapfeltétele. A növekedéshez nagy mennyiségű tápanyag elfogyasztását igényli, hiszen az életkorra jellemző sok mozgás sok kalóriát „emészt fel”. Folyadékigénye is fokozott, amely az élénk anyagcsere folyamatoknak és a fokozott mozgásosságából eredő hő leadásnak a következménye. Óvodában ezen a területen az étkezés lebonyolítása alkotja az óvodapedagógus egészségnevelési feladatait, így az étkezés előkészületeinek lebonyolítása az egészséges táplálkozás megkedveltetése, új ízek, ételféleségek megismertetése.

Fokozott figyelmet fordítunk a speciális étrenddel rendelkező gyermekeink étkezésére is.

Célunk, hogy egészségesen táplálkozó felnőtt váljék gyermekeinkből, és a korszerű táplálkozás iránti igényt felkeltsük bennük.

Feladatunk a megfelelő étkezési szokások kialakítása, egészséges táplálkozásra nevelés, és a helyes táplálkozásból eredő egészségmegőrző tevékenység. További fontos feladatunk a családdal való szoros együttműködés kialakítása az egészséges táplálkozás szokásainak terén.

A feltételek biztosítása:

A gyermekekkel közösen végzett előkészületek során biztosítjuk a kulturált étkezés feltételeit csoportszoba zsúfoltságtól mentes, kellemes hőmérsékletű, a szükséges eszközök (tányérok, evőeszközök, poharak, terítő, szalvéta) megfelelő méretben és mennyiségben elérhető helyen, biztonságosan tárolva rendelkezésre állnak. A feltálat ételek elnevezését megtanítjuk a gyerekeknek, egy-egy ismeretlen étel bevezetésénél gondolunk arra, hogy a gyermek először legalább kóstolja meg. Nem erőltetjük az ételt, de kínálunk, ezzel igyekszünk megszerettetni az új ízeket. Megismertetjük a gyermekeket a természetes vitaminforrásokkal, kíméletes módon elkészített gyümölcsökkel, zöldségfélékkel, magvakkal, fűszerekkel. Az egészséges táplálkozás megkedveltetése érdekében a szülők támogatásával mindennap fogyasztanak a gyermekek zöldséget és gyümölcsöt. A különleges étrendet igénylő gyermekek étkeztetését a főzőkonyhával történő folyamatos egyeztetésekkel megszervezzük, fokozott figyelemmel kísérjük. A gyermekek változatos étrendjét a főzőkonyhákkal történő rendszeres konzultációkkal, igyekszünk biztosítani. Biztosítjuk a nap bármely szakában a folyamatos folyadékpótlást. Fokozott figyelmet fordítunk a gyerekek (közvetett módon a családok) étkezési szokásaira, Táplálkozási rendellenesség túlsúlyos, kórosan válogatós gyerekeknél a családdal való együttműködés fontosságát tartjuk szem előtt.

6.2.1.5 A betegségek megelőzésére nevelés

Kiemelt óvónői feladat a fertőző betegségek megelőzésére nevelés. A megelőzés alapja a személyi higiénia betartása, a rendszeres kézmosás, zsebkeendő használat, a közös használati tárgyak, játékszerek tisztántartása.

Célunk az egészségvédő jó szokások kialakítása.

Feladatunk ismeretek közlésével, a helyes magatartás begyakoroltatásával a gyerekek felkészítése a gyakrabban előforduló betegségek megelőzésére, a védekezéshez szükséges magatartásformák begyakorlása.

A feltételek biztosítása:

A higiénés szabályok betartásával, a betegségek megelőzésével kapcsolatos helyes magatartási szokások begyakorlásával biztosítjuk a gyermeki szervezet általános védekezőképességének fokozását, a betegségmegelőzést. Ebben az időszakban a higiéniai szabályok betartására fokozottan odafigyelünk. (intenzív szellőztetés, zsebkeendőhasználat, fertőtlenítés... stb.) A betegségek megelőzése érdekében az évszakoknak megfelelően megteremtjük a gyermekek edzéséhez, rendszeres mozgáshoz szükséges feltételeket, minden adódó lehetőséget kihasználunk a levegőzésre, sétára, kirándulásra. Az egészséges gyerekek védelmében az óvodában észlelt megbetegedéskor a gyermeket elkülönítjük, és gondoskodunk róla, hogy minél előbb megfelelő ellátásban részesüljön. A betegségből történő felgyógyuláskor a közösségbe való

visszatérés szabályait érvényesítjük. Rendszeres kapcsolatot tartunk fenn az óvoda védőnőjével, indokolt esetben többszöri szűrést iktatunk be. Kapcsolatot építünk ki az egészségügy szakembereivel, a preferált területeken szorgalmazzuk gyermekeink rendszeres vizsgálatát, így a fogászat, a szemészet, a hallás és az ortopédia területén.

6.2.1.6 Napi rendszeres testmozgás, testedzés

E nevelési terület a mozgásszervek alakítását, alapvető mozgáskészségek kimunkálását, az önálló testedzésre történő nevelést, a változatos mozgástevékenységek megvalósulását jelenti. Magába foglalja a szervezet edzését, a hideghez, meleghez való szoktatást, a fokozatos fizikai megterhelést, az óvodai testnevelés foglalkozásokat.

Célunk a testmozgás, a szabadban való tartózkodás igényének felkeltése, rendszeres testedzés szokássá alakítása, az egészséges életvitel megalapozása.

Feladatunk a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a természetes mozgáskedv megőrzése, a szervezet edzése, a rendszeres kondicionálás, ezen belül a testi erő és állóképesség fejlesztése, az időjáráshoz való alkalmazkodás és a teherbíró képesség fejlesztése..

A feltételek biztosítása:

A tornára, a játékos mozgásra teremben és szabad levegőn, eszközzel és eszköz nélkül, spontán vagy szervezett formában minden nap lehetőséget biztosítunk. Folyamatos feladatunk a mozgásos tevékenységek pozitív megerősítése, a szükséges és elégséges szabályok megtanítása, valamint a gyerekek teherbíró képességének, fizikai fejlődésének, ügyességének, állóképességének nyomon követése. A testnevelés foglalkozások szervezésénél a legfőbb alapelveket érvényesítjük, így az életkori sajátosságokat és az egyéni képességeket messzemenően figyelembe vesszük, lehetőség szerint a szabadban szervezzük ezen tevékenységeket, legnagyobb részben mozgásos játékok keretében valósítjuk meg, a feladatok fokozatos nehezítésével. Fokozottan ügyelünk a gyermekek biztonságérzetének kialakítására, a balesetvédelmi és higiéniai szabályok betartására. Elegendő, átlátható helyszín, biztonságos eszközök, jó szellőztetés, tiszta tornapadló. Figyelemmel fordulunk a betegségből lábadozó, gyenge fizikumú gyerekek foglalkoztatására, illetve a kiemelt figyelmet igénylő gyerekekre.

6.2.1.7 *Balesetek megelőzésére nevelés*

Nem elég az egészséget megvédeni, de a váratlan események, balesetek megelőzésével az életet is szükséges védeni. A felgyorsult technikai fejlődés számtalan olyan „eredményt” is hozott, melynek jelentősége balesetveszélyt, életveszélyt is hordoz magában. Mivel az óvodás korú gyermekeknek életkori sajátosságából eredően nincs veszélyérzete, ezért a mi feladatunk testi épségük megőrzése és figyelmük ráirányítása a környezet veszélyeire.

Célunk a gyermekek egészségének és testi épségének védelme.

Feladatunk egészségvédő, balesetmegelőző ismeretek, egészségvédő készségek kialakítása, gyakorlása, ellenőrzés, folyamatos korrekció.

A feltételek biztosítása:

Év elején és a továbbiakban szükség szerint megbeszéljük az óvoda belső és külső terének balesetvédelmi szabályait, a helyes és helytelen viselkedésmódokat. Megismertetjük gyermekeinkkel azokat a helyes magatartási formákat, amelyek betartására a balesetek elkerülése végett szükség van. Megismertetjük gyermekeinkkel a játék és taneszközök, valamint a tevékenységek során használt egyéb eszközök biztonságos használatát. (Csak biztonsági jellel, tanúsítvánnyal ellátott játékokat vásárolunk) Ezen eszközök használatának biztonságossá tétele gyakorlással történik (olló, tű, kés, villa). A közlekedés szabályainak megismertetését séták során a valós környezetben ismertetjük meg a gyerekekkel, szituációs, valamint szabályjátékok során gyakoroljuk. Az előírt szabályzók betartásával gondoskodunk az óvodában használatos vegyszerek zárható szekrényben történő elhelyezéséről, és minden egyéb, a balesetvédelmi és tűzvédelmi utasításban foglalt tudnivaló betartásáról. Ez minden óvodai dolgozó kötelessége! Biztosított az óvodában az elsősegélynyújtó alapfelszerelés.

6.2.2 *Pszichohigiénés egészségfejlesztés*

A lelki egészségfejlesztés az óvodai nevelés mindennapos gyakorlatában nem tekinthető különálló feladatnak, hanem minden egyes nevelési mozzanatnak szerves része. A lelki egészség érdekében törekszünk az optimális napirend, a szellemi munka higiéniájának megvalósítására, továbbá az egészséges életmód elveinek megfelelő életvitel igényének kialakítására.

Általános cél olyan személyiség szerkezet fenntartása, mely alkalmassá teszi társadalmi feladatainak maradéktalan teljesítésére, miközben önmagával belső harmóniára és környezetével (természeti és társadalmi) pszichoszociális egyensúlyra törekszik.

Feladata a gyermekek szociális biztonságának, adottságainak, képességeinek, törekvéseinek, személyiség tulajdonságainak szabad kibontakozásának elősegítése, a tartós pszichés stressz feldolgozását, az abúzus és deviancia megelőzését, a harmonikus társkapcsolatok és az empátiás készség alakítását.

A pszichohigiénés egészségfejlesztés területei:

- Egészséges életvezetés
- Stresszelhárítás
- Egészségre káros szokások megelőzése
- Érzelmi nevelés

6.2.2.1 Egészséges életvezetés (egészséges életvezetés, hibás viselkedés megelőzése, kezelése)

Az egészséges életvezetés óvodai tartalma az egészséges életmód szabályainak megtartását, a társas kapcsolatok zavarainak megelőzését, a korai prevenciót és az egészségtelen szokások korrekcióját jelenti.

Célunk, megóvni a gyermeket az idegrendszerére ható káros hatásoktól.

Feladatunk az egészséges személyiségfejlődés biztosítása a gyermek idegrendszerének és lelki életének megóvása a káros hatásoktól, az idegrendszeri-pszichés túlterheléstől, kimerültségtől.

A feltételek biztosítása:

Óvodai napirendünk kialakításánál minden esetben arra törekszünk, hogy biztosítsa a folyamatosságot, ugyanakkor rugalmas legyen. A napirend egyes tevékenységei biztosítják a gyermekek számára a cselekvés és a pihenés lehetőségét. A rendszeresen visszatérő és ismétlődő tevékenységek érzelmi biztonságot jelentenek a gyermekek számára. Törekszünk a kiegyensúlyozott társas kapcsolatok kiépítésére és megőrzésére, az antiszociális viselkedésmódokat igyekszünk megelőzni és kirekeszteni (düh, harag, agresszió) Minden adódó lehetőséget kihasználunk, mellyel a családi életre nevelést segítjük elő, így a családi munkamegosztás fontosságára, az apai és anyai hivatás szépségét emeljük ki.

6.2.2.2 *Stressz-elhárítás*

A stressz a szervezetnek a külső ingerekhez való alkalmazkodó képessége, amely véges és kimeríthető. Elhárításának fontossága a károsodást előidéző, idegrendszert megterhelő, viselkedési zavarokat, pszichoszomatikus panaszokat okozó hatások elhárításában rejlik.

Célunk az idegrendszeri,- lelki egészségvédelem.

Feladatunk a stresszhelyzetek kiküszöbölése a stressz -hatások és helyzetek elkerülésével, illetve a stressz-hatások kompenzációja.

A feltételek biztosítása:

Törekszünk rá, hogy az óvoda külső és belső terei biztonságot sugározzanak, berendezési tárgyai a gyerekek méretéhez igazodjanak. Igyekszünk kiküszöbölni minden zavaró ingert, mint a folyamatos erős zajforrás, vibráló fény. Napirendünk minden esetben biztosítja a rendszerességet és a rugalmasságot. Kerüljük a sürgetést és a várakozást. A konfliktusokat igyekszünk csökkenteni, kizárjuk a megkülönböztetést és az agressziót. Nevelési elveink között kiemelt szerepet kap a beszélgetés, meghallgatás, személyre szóló figyelem.

6.2.2.3 *Egészségre káros szokások mellőzése*

A pszichohigiénés nevelési feladatok körébe tartozik az egészségre káros szokások (alkoholfogyasztás, dohányzás), az indokolatlan mértékű gyógyszerfogyasztás és az egyre terjedő drogfogyasztás, az elhízás és a cukorbetegség megelőzése.

Az óvodai nevelés területén célunk, hogy olyan egészségvédő modellt ismertessünk meg a gyermekekkel, mely későbbi életük során megvédi őket a káros szenvedélyektől.

Feladatunk, hogy a gyermekek megismerjék az egészség megvédéséhez, megerősítéséhez vezető tevékenységeket, a helyes táplálkozás a testedzés, a személyi és környezeti higiénie fontosságát.

6.2.2.4 *Érzelmi nevelés*

Az óvodás korú gyermek jellemző tulajdonsága a magatartás érzelmi vezéreltsége. Ezért elengedhetetlen, hogy az óvodai élet során biztonság, otthonosság, derűs, szeretetteljes légkör vegye körül.

Célunk állandó értékrendünk megteremtésével az elvárt érzelmi, erkölcsi és közösségi normáknak megfelelő személyiségjegyek, viselkedési formák kialakítása.

Feladatunk a gyermek képességeinek fejlesztésével optimális érzelmi és szociális attitűd megalapozása. A szeretet, a tisztelet közvetítésével érzelmi biztonság megteremtése, mely elősegíti az önbizalom, a pozitív énkép kialakulását.

A feltételek biztosítása:

Kiemelt feladatunk a gyermekek beilleszkedési képességének elősegítése, csoportba történő integrációja. A csoportban történő alkalmazkodás képességének fejlesztése fontos feladat, ilyen az egészségvédő, szabálykövető magatartás, a természeti és társadalmi feltételekhez alkalmazkodó viselkedés kialakítása, az emberi kapcsolatok tiszteletben tartása, az udvarias viselkedés, az együttműködés elfogadása. Teljes óvodai nevelésünket áthatja a gyermek-felnőtt tiszteletre épülő bizalmas, tapintatos és elfogadó viselkedése és a szeretet. Törekvésünk, hogy a gyermek-gyermek kapcsolatban is jelen legyenek ezek az értékek.

6.2.3 Szociohigiénés egészségfejlesztés

A szociohigiénés egészségfejlesztés az egészségnevelésnek a társas együttélésből adódó feladatait öleli fel. A társas, közösségi együttélésközös értékrend, közös cél és cselekvés jellemzi. Az óvoda a család mellett a kisgyermek első szervezett közössége, amely szociális nevelő funkciója körében a társas-társadalmi életének beszabályozását végzi.

Célunk, hogy a gyermeket a közösségbe való befogadásra, egyenértékű emberként való elfogadásra készítse elő, szeretetteljes együttműködésben együttműködésbe való részvételre nevelje.

Feladatunk, hogy zavartalan, kiegyensúlyozott pedagógiai légkörben harmonikus kapcsolatok alakítása az egyén és a közösség között, a konfliktusok megoldása a személyiség kreatív kibontakoztatásával megfelelő mintát követve olyan szokások kialakítása, melyek segítik a más társadalmi közösségbe való beilleszkedést.

A szociohigiénés egészségfejlesztés területei:

- Esélyegyenlőség biztosítása és integráló nevelés
- Egészségpropaganda

6.2.3.1 Esélyegyenlőség biztosítása és integráló nevelés

Célunk a gyerekek közösségbe való befogadása, egyenértékű emberként való elfogadása, szeretetteljes együttműködésben való óvodai légkör megteremtése.

Feladatunk az óvodapedagógus részéről a máságnak a gyermekközösség irányába történő elfogadtatása, minden gyermeket ugyanazok a jogok illetik meg, származására, nemére, nemzetiségére, vallására, testi-lelki sérüléseire tekintet nélkül!

A feltételek biztosítása:

Biztosítjuk a biztonságos, szeretetteljes légkört, és az önérvényesítés helyes szabályainak kialakításán túl az egymáshoz való alkalmazkodás helyes módját következetesen betartjuk. Törekszünk arra, hogy a szervezett óvodai programokban minden gyermek hasonló jogokkal vehessen részt, ennek segítése minden óvodapedagógus feladata.

7 Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

7.1 Hitre nevelés

A hit Isten ajándéka, az imádság a lélek lélegzetvétele. Az óvoda kiemelt nevelési feladata a keresztyén nevelés. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodában dolgozók kommunikációja, bánásmódja, viselkedése. Az erkölcsi nevelés (közösségi és egyéni nevelés, családi nevelés, keresztyén értékek) átszövi az óvoda élet egészét:

- Köszönési módban.
- A mindennapos beszélgetések során.
- Az étkezések előtti és utáni imádságban.
- A játékban.
- A tevékenységekben megvalósuló tanulásban.
- A délutáni pihenés előtti történetekben.

A keresztyén ünnepek kiemelésével a mindennapokból meg lehet éreztetni a gyerekekkel az ünnepek jelentőségét. Hangsúlyt kell helyezni az előkészítésére, lezárására, az érzelmi feltöltésére.

7.1.1 Feladatok

- Szeretetteljes, érzelmi biztonságot adó, elfogadó légkör teremtése.
- Az összetartozás élményének erősítése a közös imádsággal, énekléssel.
- A hit ismeretinek az elsajátítása, a keresztyén erkölcsi értékek elplántálása, gyakorlása.
- A bibliai tanítással való ismerkedés a gyermekek fejlettségéhez mért változatos tevékenységekkel. Ezáltal a harmonikus fejlődés elősegítése.
- A gyermekek által a családok bekapcsolása az egyház életébe.

7.1.2 A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A gyerek a kötött imádságokat már önállóan tudja mondani.
- Tud önállóan, a saját szavaival imádkozni.
- Tud egyházi gyermekénekeket.
- A bibliai történetre tud kitartóan, koncentrálni figyelni.
- Az ismert bibliai történetek közül tud bábozni, dramatizálni, ábrázolni 1-1 kedves jelenetet.
- A hallott történetekről el tudja mondani a saját gondolatait.
- Tud 8-10 aranymondást.

- Tud mondani verseket, énekeket, amelyek az ünnepekhez kapcsolódnak.
- A történetek tanulságait tudja alkalmazni az életében.

7.2 Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és a legfejlesztőbb tevékenysége, az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. Előtérbe kell helyezni a szabadjáték túlsúlyának az érvényesítését. A játék kiemelt jelentőségének meg kell mutatkoznia a napirendben (időbeosztás), továbbá a játékos tevékenységsszervezésben.

7.2.1 Játék vezetése

- A gyermekeknek módjukban áll nézelődni, válogatni, töprengeni, végül a számukra éppen legvonzóbb játéktevékenységbe belefogni.
- Minden gyermek szabadon választhat társakat a játékhoz, mely magában foglalja a nem választást, a félrehúzódot, az egyedüllét lehetőségét is.
- Joga van minden gyereknek befejezni a játékot, lehet nem játszani, elsajátítják a kulturált visszautasítás módját.
- Lehetősége van a gyermeknek a feszültségoldó, elhárító mechanizmusok alkalmazására a játékban (játékeszközök szabad választása, birtoklása).
- Az óvodapedagógus szerepe a mindig rendelkezésre álló, együttműködésre és segítségre kész partner, akihez bármilyen problémával szívesen fordulhatnak a gyermekek. Segítése akkor fejlesztő, ha az csak olyan szintű és mértékű, amilyenre az adott gyermeknek szüksége van. Közvetlen beavatkozás általában csak a szomorúan magányos, és a társakat rendszeresen zaklató gyermekek esetében szükséges.
- A „ráérős” pedagógushoz oda lehet menni, beszélgetni, - bár mindig készít valamit – „de rám figyel, odabújhatok, és figyelhetünk együtt is, ha jólesik.” Megfontolt döntés után bekapcsolódhat az óvónő (szükség esetén), hogy erősítse a mintaadó szerepet.
- Játékában a keresztyén erkölcs jellemzőit (szeretetet, megbocsátást, megértést, igazságot, alkalmazkodást, rendet stb.) gyakorolhatja.
- A hitre nevelés a gyermekek játékára is hat. A közösen átélt vallásos élmények, elhangzott bibliai történetek, ezek szereplői, a gyülekezeti hagyományok, szokások is jó játéktémává válhatnak, és így elmélyíthetik az élmények feldolgozását.

7.2.2 *Feladatok*

- Biztosítani kell a játékhoz a nyugodt, derűs, barátságos légkört, a szükséges feltételeket, helyet, időt, eszközöket, élményeket. A helyi adottságoknak megfelelően kialakított helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagok, eszközök, játékszerek biztosítására van szükség.
- Lehetőséget kell adni, hogy a gyermekek saját elgondolásaikat megvalósíthassák a játékban, fantáziájuk, hangulataik, érzelmeik szabadon megnyilvánulhassanak.
- Indirekt módszerekkel való irányítással biztosítani kell, hogy a játék hosszantartó, zavartalan, élményt adó, kreativitást fejlesztő legyen.
- A szülőkkel fel kell ismertetni a közös játék jelentőségét, a gyermekek érzelmi fejlődése, és a bensőséges szülő-gyermek kapcsolat alakulásában.
- Segíteni kell a gyermekek közötti társas kapcsolatok alakulását, hogy a társas kapcsolatok szintje, minősége fejlődhessen.
- Szerezzenek tapasztalatokat a gyermekek játékának megfigyelésekor az érzelmi-hangulati sérülésekről, az értelmi képességeikről és beszédfejlődésükről.
- Hátrányos helyzetű gyermekeknél az egyén fejlettségéhez igazodó eszközök használatának kipróbálása, megtanítása, élmények és tapasztalatszerzés útján. Ily módon a tágabb és szűkebb környezet minél sokrétűbb megismertetése. A meglévő tudástartalmak alkalmazásával történő fejlesztés.
- A játék során is jelenjen meg az anyanyelvi nevelés.

7.2.3 *A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére*

- Tud önállóan játékot kezdeményezni. Olyan játék helyzeteket hoznak létre, amelyekben tapasztalataik, érdeklődésük alapján ábrázolhatják a felnőttek tevékenységét és különféle kapcsolatait.
- Alkalmazkodnak a különféle játékok szabályaihoz.
- Megfelelő élmények és tapasztalatok birtokában a játék közös tervezésében, a szerepek kiválasztásában, a játékszerek és eszközök megválasztásában, a szabályok betartásában.
- Számára kevésbé érdekes szerepeket is elvállal.
- Bonyolultabb szabályok megtanulására és gyakorlására is képesek, amit nagy örömmel, kedvvel játszanak, és egymást figyelmeztetik a szabályok betartására.
- Együtt játszanak alá, fölé és mellérendelt viszonyban, társaikhoz alkalmazkodnak, konfliktus helyzeteket oldanak meg.

- A játékeszközökre vigyáznak.
- Tud a játékához kiegészítő eszközöket készíteni.

7.3 Verselés, mesélés

A játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolóok, versek, mesék hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, az anyanyelvi neveléséhez.

7.3.1 Feladatok

- Beszéddel és kommunikációval ki kell alakítani a gyermekekben a környezetével való érintkezés módjait, önkifejezést, gondolkodást.
- Erősödjön a gyermekek biztonságérzete, növekedjen tájékozottságuk, gazdagodjanak ismereteik, kapcsolataik, fejlődjön beszédkészségük, anyanyelvi kultúrájuk.
- Fontos, hogy az óvodapedagógus példamutató beszéde, kommunikatív viselkedése, gyakori, szeretetteljes beszédkezdeményezése a beszédfejlesztés leghatékonyabb eszköze.
- Beszédfegyelem kialakítása a gyermekben.
- A kommunikatív és metakommunikatív jelzésekkel a gyermekek helyes anyanyelvi megnyilvánulásainak erősítése.
- A 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodva a népmesék, népi hagyományok felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeinek, meséinek, valamint a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek a bemutatása, megismertetése (mesék és mondák Mátyás királyról).
- A bibliai történetek és mesék egyértelmű elválasztása, megkülönböztetése.
- A mesék, versek válogatásánál gondolni kell a heti aktuális bibliai történet üzenetére, hogy a mondanivalójuk erősítse egymást (pl. szeretet, gyűlölet, részvét, összefogás).
- Mindennapos mondókázás, verselés, mesélés.
- A külvilág és az emberi belső világ legfontosabb érzelmi viszonylatának, a lehetséges és a megfelelő viselkedésformáknak a feltárása a mese képi és konkrét formájában, esetlegesen a bábozás és a dramatizálás eszközeivel is.
- Maradandó élmény, érzelmi biztonság nyújtása.
- A gyermekek értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének a segítése.
- A pozitív személyiségjegyek megalapozása, erősítése.
- A mese-, illetve a vers hallgatásához a megfelelő légkör megteremtése.

- Az irodalmi élmények feldolgozásának elősegítése a különböző eszközök, anyagok, barkácsolási lehetőségek biztosításával.
- A mese, a vers, a mondókák, a dúdolóok az óvodai élet egésznapjában jelenjenek meg.
- Lehetőség teremtése a gyermekek önálló szöveg-, és versmondására.
- Anyanyelvi és kommunikációs / metakommunikációs játékokkal még érthetőbbé, élvezhetőbbé kell tenni a gyermekek számára az ismeretszerzési és gyakorlási feladatokat.
- A könyv szeretetére, megóvására nevelés.

7.3.2 A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A gyermekek párbeszédet kezdeményeznek, illetve folytatnak társaikkal és a felnőttekkel egyaránt, összetett, alárendelt mondatokat használnak, minden magán és mássalhangzót tisztán ejtenek.
- Beszédüket gesztusokkal, mimikával kísérik, élményeiket megpróbálják megosztani a gyermekekkel, az óvónőkkel.
- Türelmesen hallgatják végig a felnőttek, és társaik beszédét.
- Érdeklődéssel, türelemmel figyelik az óvónő által előadott mesét, verset, igénylik azok ismételtetését, önként bekapcsolódnak abba, játékukba beépítik.
- Szívesen nézegetik a mese-, és ismeretterjesztő könyveket, kérik elolvasásukat, vigyáznak azokra.
- Kedvelik az ismert mesei motívumok bábozását, dramatizálását, rajzolását.
- A mesékben hallott szavakat, mesefordulatokat, szereplők neveit beépítik mesemondásukba, játékukba.
- Az elkezdett, kitalált történeteket saját fantáziájukra hagyatkozva be tudják fejezni, képről történetet tudnak mondani.
- Tud önállóan elmondani mondókát, verset, mesét.
- Élvezik, kérik a ritmikus és humoros verseket, népi mondókákat, szólásokat, közmondásokat, nyelvtörőket.
- Képesek magukat önállóan, összefüggően kifejezni.

7.4 Ének, zene, énekes játékok, gyermektánc

Az óvodai ének – zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

7.4.1 Feladatok

- A zenei nevelés hassa át az egész napot. A tevékenységi formákhoz kapcsolni kell különféle énekeket: reggeli, köszöntők, áhítatok, étkezések, alvás előtti és utáni énekek, elbúcsúzó énekek, természeti jelenségekhez, ünnepekhez kapcsolható énekek.
- Példamutatás, hogy az éneklés imádság: kapcsolattartás Istennel, hálánk, örömünk, bánatunk kifejezője.
- A keresztyén énekeket, és a népi gyermekdalokat külön – külön kell tanítani,
- A magyar zenei anyanyelv megalapozása: a magyar népdalok éneklésével, a népi gyermekjátékokkal, a néptánc elemeinek segítségével, egyúttal a hagyományok ápolása.
- Különböző hangszerekkel élménynyújtás, énekek kísérése.
- A közös éneklés örömeinek felfedezése, megszerettetése.
- A zenehallgatás anyagát is a keresztyén erkölcsnek, értékrendnek megfelelően kell kiválasztani, ezzel a zenei ízlés formálása.
- Annak a feltételének a megteremtése, hogy a különböző zenére (komoly, klasszikus is) kitalált mozgásokkal, táncokkal kifejezhessék az érzelmeiket.
- Ismerkedés a hangszerekkel.
- Ritmusérzék fejlesztése.
- Éneklési készség fejlesztése.
- A zenei anyanyelv elsajátítása, a zenei kreativitás, improvizáció fejlesztése.
- A mindennapok közös éneklése, játéka, és a zenehallgatás során a gyermekek közösségi érzésének a fejlesztése, gátlásaik feloldása, önbizalmuk növelése.
- A szeretetkapcsolat kialakítása, különösen a bibliaköri foglalkozásokon, és az áhítatokon.
- Érzelmi nevelés az ölbéli játékoktól az énekes népi játékokig.

7.4.2 A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Ismert dalokat tudnak évszakokhoz, alkalmakhoz, ünnepekhez kapcsolni.
- Élvezettel játszanak énekes játékokat.
- Ismerik az óvodában, gyülekezetben előforduló hangszereket: furulya, fuvola, dob, gitár, orgona, zongora, hegedű.
- Csoportosan és egyénileg énekelnek 3-6 hang, illetve, „c-a” hangterjedelmű dalokat, tisztán, önálló indítással is.
- Visszaénekelnek dallam- és ritmusmotívumokat.

- Az ismert dalokat felismerik a kezdő, vagy belső motívumról, belső énekléssel képesek folytatni a dalt a dallambújtatás során.
- Felismeri a halk – hangos közötti különbséget. Tud halkán, hangosan énekelni, beszélni.
- Felismeri a magas – mély hangokat. Tud magasabban, mélyebben dalt énekelni, akár önállóan is.
- Tud a normál tempónál gyorsabban, lassabban énekelni, beszélni, tapsolni.
- Képes az egyenletes lüktetést mozgással kíséreni.
- Felismernek sokféle zörejt és zenei hangot. Felismerik egymás hangját, érzékelik a zaj irányát és távolságát.
- Figyelemmel és örömmel hallgatnak hosszabb énekeket és hangszeren előadott dalokat.
- Érzékeltetik az egyenletes lüktetést és ritmust. Tempótartásra képesek éneklés és mondókázás során is (magyar beszéd ritmusa).
- Kitalálnak zenei kérdés-feleleteket, dallamot improvizálnak mondókára, saját szövegre.
- Tud helyes testtartással körben járni. Képes egyszerű játékos, táncos mozgásokat, térformákat kialakítani, megtartani.

7.5 Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Az ábrázoló tevékenységek az egész nap folyamán a tér és a változatos eszközök meglétével biztosítottak.

7.5.1 Feladatok

- Érdeklődés felkeltése az ábrázolás tevékenysége iránt, a szokásrendszer kialakítása.
- Az Isten által teremtett természet szépségének, változatosságának, sokszínűségének a bemutatása, észrevétele.
- A gyermek megismertetése műalkotásokkal, népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal.
- Olyan élmények, benyomások biztosítása, amelyek elősegítik és ösztönzik az alkotó tevékenységet.
- Érzelmek, gondolatok megjelenítése.
- A spontán helyzetek, a csoport életét meghatározó élményhatású események összekapcsolása az alkotásra buzdítással.
- A szín- és formavilág, a különféle technikák élményszerű megismertetése, kipróbáltatása.
- A feltételek megteremtése az egész nap folyamán, hogy szabadon kifejezhessék élmény és fantázia világukat. A különféle vizuális tevékenységekhez a kézműves sarokban mindig rendelkezésre álljanak különféle anyagok, eszközök.

- Hangsúly fektetése a tevékenység során a folyamatra, az ötletességre, az eredetiségre és az önállóságra, ne a végtermék legyen minősítve.
- Egyszerű munkafogások, különböző anyagok, technikák megismertetése.
- Bibliai témák megjelenítése.
- A természet színeire, formáira való rácsodálkozás elősegítése, a szép, esztétikus műalkotások megláttatása.
- A szülők bevonása a szükséges anyagok gyűjtésébe, (pl. termések, papír gurigák, tea filterek, stb.).
- Minél több természetes anyag felhasználása: gallyak, kavicsok, textilek, bőrdarabok.
- Az ünnepekhez kapcsolódó jelképek elkészítése (adventi koszorú, mézeskalácssütés, zászló, kokárda készítése).
- Lehetőség szerint a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatása (Ócsai Napok).

7.5.2 A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Örömmel, saját kezdeményezésükre ábrázolnak.
- Egyéni módon jelenítik meg élményeiket.
- Koordinált szem- kézmozgással rendelkeznek.
- Az eszközöket rendeltetésszerűen használják.
- Ceruzafogásuk biztos.
- Ügyelnek munkájuk és környezetük tisztaságára.
- Meséket, történeteket, saját élményeket, elképzeléseket ábrázolnak.
- Díszítenek kézimunkával, hajtogatással, tépéssel, ragasztással, varrással.
- Mintáznak emberalakot, állatot és tárgyat, a legjellemzőbb forma, tagoltság érzékeltetésével.
- Élményeiket különféle ábrázolási technikákkal jelenítik meg.
- Megismerkednek esztétikus, szép műalkotásokkal.
- Önállóan és csoportosan készítenek játékot, ajándékot, kellékeket.
- Felismeri a tárgyak térbeli kiterjedését, meg tudja nevezni a főbb formáit, jellemzőit. tud formákat ábrázolni.
- Felismeri a színeket, azok árnyalatait, meg is nevezi.
- Emberábrázolásában megjelennek a részformák, mozgások.
- A megismert technikákat önállóan alkalmazza.
- Önállóan díszít különböző formákat síkban és térben.

- Tudja a saját és a társai munkáját értékelni.

7.6 Mozgás

A rendszeres napi egészségfejlesztő testmozgás a pszichomotoros készségek és képességek fejlesztését szolgálja. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének (pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldás) fejlődésére.

7.6.1 Feladatok

- A mozgással játékosan fejleszteni a testi képességeket, segíteni az egészség megőrzését az egészséges életmódra nevelést, fejleszteni a gyermekek személyiségét.
- A mozgáskultúra fejlesztése mellett segíteni a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, az alkalmazkodó képesség és a személyiség akarati tényezőinek alakulását.
- Kielégíteni a gyermekek mozgásigényét, (amennyit csak lehet a szabadban), megszerettetni velük a mozgást.
- Kézi szerek használatával fejleszteni a gyermekek finommotorikáját.
- Rendgyakorlatok, gimnasztika, szabad gyakorlatok, járás, futás, ugrás, csúszás, mászás, dobások, támaszok, függések, egyensúlyozó gyakorlatok alkalmazása.
- A kevésbé jó mozgású, bártortalan gyermekeknek sikerélmény nyújtása.
- Tudatos mozgásfejlesztés a szabadban (irányított, szabad).
- Mozgásos játékok beépítése a szabadnapokba.
- Harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének az elősegítése.
- Tartásjavítás, lábtorna beépítése a mozgásba.

7.6.2 A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Szeretik és igénylik is a mozgást.
- Elsajátítják a természetes mozgás elemeit.
- Ismerik a vezényszavak tartalmát, képesek végrehajtani.
- A különféle versenyeken, szabályjátékokon betartják és betartatják a szabályokat.
- Mozgásuk összerendezettebb, szívesen használnak kézi szereket, eszközöket.
- Egyensúlyozó-, járó-, gimnasztikai-, ugró-, futó-, támasz-, labda-, gyakorlatokat végeznek.
- Mozgása kitartó.

- Téri-, és időbeli tájékozódó képességgel rendelkeznek.
- Az egyéni, csoportos, sor-, és váltóversenyek szabályait betartja.
- Tud állórajtból 20 – 30 métert, megállás nélkül végigfutni.
- Képes egyensúlyozva járni különböző eszközökön.
- Ismeri a labdakezelés technikáját.

7.7 Külső világ tevékeny megismerése

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és a tágabb (emberi, tárgyi, természeti) környezet formái, mennyiségi és téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz. Tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

7.7.1 Környezet megismerése

7.7.1.1 Feladatok

- A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.
- Rácsodálkozás a teremtett világ szépségeire, a minél több érzékszerven való tapasztalás, folyamatos megfigyelés, ismeretszerzés, felfedezés, élményszerzés, és a gyermekekben levő élmények felidézése.
- Megfigyeltetni az élet keletkezését, növekedését – rügyeztetésen, palántázáson, magvetésen keresztül.
- Tapasztalják meg, hogy Isten áldja meg a munkát, Ő ad termést, gyümölcsöt, örömet,
- Erősíteni a gyermekekben a teremtett világ iránti szeretetet, védelmet. A természeti értékek megőrzésére nevelés, változások folyamatos megfigyeltetése.
- A természetsarokban bekövetkező változások megfigyelése.
- A közlekedés biztonságára, önfegyelemre, egymás megóvására nevelés.
- A természeti környezet adta lehetőségek kihasználása: madárvárta, természetvédelmi terület, öreghegyi pincesor, stb.
- Megismertetni az óvodásokat a gyülekezettel, mint Isten családjával.
- Rávezetni a gyerekeket a családtagok elfogadására, tiszteletére, segítésére, hogy tudjanak hálát adni értük.

- Segíteni ráébredni a gyermekeket arra, hogy teste, érzékszervei Isten ajándékai, segítségükkel élvezheti a Teremtő ezer féle csodáját.
- Ismerkedés épített környezettel, egyházi épületekkel, műalkotásokkal.
- Megismertetni a gyermekekkel az egészséges élet összetevőit: egészséges táplálkozást, mentálhigiénés szokásokat.
- Gyakoroltatni a viselkedési szokásokat, az együttélés szabályait.

7.7.1.2 A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Tudják teljes nevüket, meg tudják mondani, hogy kik tartoznak a családjukba (rokonság), elfogadják, tisztelik őket, és igyekeznek engedelmeskedni szüleiknek.
- Ismerik lakásuk címét, szüleik nevét, foglalkozását.
- Ismerik a közlekedési eszközöket, a legfontosabb közlekedési szabályokat, és be is tartják azokat.
- Különbséget tudnak tenni az évszakok között, ismerik jellegzetességeiket.
- Összehasonlítanak ismert tárgyakat, jelenségeket, növényeket, állatokat külső jegyeik alapján, különböző szempontok szerint, (mennyiség, nagyság, forma...).
- Tudják a hét napjait, a napszakokban megélt tevékenységeket.
- Ismerik néhány környezetükben levő intézmény rendeltetését, (imaház, iskola, posta, gyógyszertár, orvosi rendelő).
- Ismerik, megnevezik testrészeiket, tudják azok funkcióját, igényesek testük tisztaságára.
- Ismerik az állatokat, csoportosítják élőhelyük, külső jegyeik, hasznosságuk alapján.
- Ismerik a növények fejlődésének a folyamatát, a természetével kapcsolatos munkákat. Meg tudja nevezni a fejlődéshez szükséges feltételeket.
- Fel tudja sorolni az évszakokat, azok jellemzőit.
- Tudja az évszakok, időjárás, és az öltözködés kapcsolatát, összefüggéseit.

7.7.2 Matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek szerzése

7.7.2.1 Feladatok

- Sokféle matematikai tapasztalat nyújtása, mely a természetes környezetben a legeredményesebb.
- Megismertetni a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat a gyermekekkel.
- Lehetővé tenni a gondolkodási képesség alakulását, fejlődését, biztosítani hozzá az optimális feltételeket.
- Mennyiségi, alaki, téri és síkbeli fogalmakkal való ismerkedés, tájékozódás.
- Ítéletalkotás, mennyiség szemlélet alakítása, segítése.

- Matematikai fogalmak használata a gyermekek játékaiba, mindennapi tevékenységeibe ágyazva.
- Téri tájékozódás alakítása.

7.7.2.2 A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Képesek szándékos figyelemre, önálló munkavégzésre.
- Kialakult feladattudattal rendelkeznek.
- Képesek ítéletalkotásra, ok-okozati összefüggések meglátására.
- Számképük stabil, megbízható.
- Tudnak tízig számolni, összehasonlítani, halmazokat képezni.
- Helyesen tájékozódnak síkban, térben, tudják követni az irányokat, használják a névutókat.
- Mennyiségek összehasonlításánál alkalmazzák az összemérést, párosítást, elrendezést.
- Képesek tulajdonság szerinti válogatásra, folytatásra, sorba rendezésre.
- A gyermekek természetes környezetben végzett megfigyeléseik alkalmával észreveszik, hogy a tárgyak, személyek, halmazok összehasonlíthatóak, szétválogathatóak tulajdonságaik szerint, illetve saját szempontok alapján.
- Ismeri és használja a tö-, és sorszámneveket.
- Tud mérni, összemérni különböző egységekkel, ismeri és használja az összehasonlítást kifejező szavakat.
- Felismeri környezetében a gömb, a téglatest alakú tárgyakat, valamint a kör, téglalap és négyzet alakú síkidomokat.
- Tud helyesen számolni 10-es számkörben.
- Képes halmazokat egyesíteni, csökkenteni (elvenni), növelni (hozzátenni).

7.8 Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a cselekvő tapasztalatszerzés. A környezet megismerésének a munkavégzéshez szükséges attitűdök, képességek, készségek és tulajdonságok alakításának fontos lehetősége az óvodában dolgozók példája. A gyermeki munka tudatos irányítása pedagógiai szervezést, együttműködést igényel, amelyben szükséges a folyamatos, konkrét, a gyermekeknek saját magához mérten fejlesztő értékelése.

- A munkatevékenységek végzésével a szolgáló élet alapjait lehet lerakni.
- Életkoruknak és egyéni képességüknek megfelelő feladatokat adva segíteni, hogy a másokért tett tevékenységben örömet találjanak.
- Amit tud a gyermek, azt tegye meg.

- A munka a tapasztalatszerzésnek, az együttműködési készségnek, a céltudatosságnak, önállóságnak és az önfegyelemnek alakítója. Az újrakezdés, a hibajavító próbálkozás pedig edzi az akaratot, az eredményre törekvést.
- Folyamatosság: késleltetési gátlás gyakorlása, (rövid várakozással járó frusztrált helyzet türelemmel viselése), felesleges csoportos várakozás kiküszöbölése.
- Gondosan ügyelni arra, hogy a gyerek pontosan tudja, mi az, amit elvárnak tőle, és gyakorlatilag is segíteni abban őt, hogy a megbízást helyesen és jól hajtsa végre. Lehetőséget adni az életkoruknak megfelelő felelősségvállalás gyakorlására.
- Megismertetni velük a keresztyén szolgálatot, amit az óvodában dolgozók végeznek, és megengedni, hogy ők is részt vegyenek benne. Pl. ruha, élelmiszer, játék adományozása. Lehetővé tenni, hogy ők is felajánlhassanak valamit, és hogy személyesen átadhassák.
*„Mert éheztem, és ennem adtatok, szomjaztam, és innom adtatok, jövevény voltam, és befogadtatok”
(Máté evangéliuma 25:35)*
- Minden korcsoportnál fontos az önkiszolgálás, testápolás, öltözködés, étkezés, környezetgondozás.

7.8.1 Tartalma

- Az önkiszolgálás terén
 - öltözködés,
 - testápolási teendők,
 - étkezéssel kapcsolatos tevékenységek.
- A közösség érdekében végzett munka
 - a naposi tevékenység,
 - a csoport életéhez kapcsolódó állandó feladatok.
- Az alkalmoszerű munkák, egyéni megbízatások
 - a környezet rendjének biztosítása,
 - segítség a felnőtteknek, egymásnak,
 - egyéb megbízatások teljesítése.
- Az évszakoknak megfelelő tevékenységek
 - csoportszobában,
 - udvaron.

7.8.2 Feladatok

- Erősíteni a pozitív viszonyulást a munkavégzéshez.

- Figyelembe venni a gyermekek egyéni sajátosságait.
- A munkafajtákat fokozatosan vezetni be.
- Ösztönözni a közösségért végzett munkát.
- Megtanítani a gyermekeket a feladatok elvégzésére.
- Megismertetni velük az adott munka eszközeit, azok használatát.
- Az óvodai dolgozók tevékenysége minta értékű legyen a gyermekek számára.
- Az értékelés mindig konkrét, buzdító és megerősítő legyen.
- A feladattudat felébresztése, kitartás megalapozása.
- A tárgyi feltételek megteremtése, a munka feltételeinek és eszközeinek biztosítása.
- A hátrányos helyzetű gyermekeknél az elfogadás és önismeret alakulásának segítségével, a sikerélmény biztosításával, pozitív megerősítéssel az önállósodás és együttműködés fejlesztése.

7.8.3 A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A gyermekek szeretnek közösen dolgozni, örömmel teljesítik kötelességüket.
- Rendelkeznek kellő fegyelemmel, céltudatossággal, felelősségérzettel, kötelességérzettel és együttműködési készséggel.
- Képesek önmagukat kiszolgálni (étkezés, öltözködés, tisztálkodás).
- Önállóan, igényesen végzik a naposi munkát.
- Örömmel segítenek társaiknak.
- Erejükhöz mértén részt vesznek a csoport rendbetételében, a játékok elrakásában.
- Segítenek a kisebbeknek az öltözködésben.
- Alkalomszerű megbízatásokat szívesen teljesítenek.
- Közreműködnek az udvar és a kert rendben tartásában, gondozásában.
- Teljesítik a számukra adott feladatokat, ismerik a munka menetét.
- Önállóan meg tudják szervezni a munka folyamatát, fel tudják osztani a munkát egymás között, megbecsülik egymás munkáját.
- Munkaeszközöket célszerűen, helyesen használják.

7.9 A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, részben utánzásos, spontán és szervezett, természetes és szimulált környezetben, szervezeti és időkeretben megvalósuló tevékenység. A tanulás nemcsak társadalmilag hasznos

ismeretek elsajátítása, hanem a teljes személyiség fejlődését és fejlesztését támogató kölcsönösség, elfogadás és elfogadottság élményének sokféle módon történő megélése.

- A gyermekkor az életnek az a szakasza, amikor a legnyitottabb az őt ért benyomásokra, s nyitva áll Isten dolgai iránt. Soha többé nem nyitott ennyire a szerető Atya Istenről szóló üzenetre, a teremtéshitre, és Jézus segítő, gondoskodó cselekedeteire. A feladat csupán az, hogy
- Isten igéjének igazságait közvetítve érdeklődésének a felkeltése, hogy még többet akarjon megtudni belőle.
- Tanulás alapja: a gyermeki személyiség megismerése, fejlesztése, képességeik feltárása.
- Tanulás mikéntje: személyiségfejlesztésként kezelni, hagyni az elkezdett tevékenységet mindig befejezni, esetleg javítani, újratekdeni, s így a kudarcot konstruktív módon elhárítani. A tanulásban nem érheti kudarc!
- A gyermek tevékenységére épülő tanulás: felelőssége is van (amit elkezdett fejezze be). Tevékenysége által fejlődik, de csak befejezett tevékenységnek van élményereje.
- A világ megismerésében addig menni el, ameddig érdeklő a gyermeket. Törekedni arra, hogy amit lehet, a természetes környezetben, helyszínen figyeljenek meg, minél változatosabb tevékenységek során.
- Segítségnyújtás: akkor, ha kéri; mindig csak annyi segítséget kapjon, hogy önállóan tudjon cselekedni.
- Kultúra átszarmaztatása: felfedezőként szerezzék meg saját élményű tanulása során.
- Komplexitásra való törekvés: a tanulás az egész nap folyamán adódó spontán helyzetekben és az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon történik.
- A tanulási folyamatot igyekezni kell úgy megszervezni, hogy a gyermek integrált tevékenységekben hozhassa felszínre az óvodás korra jellemző globális gondolkodását, egyszerre szerezhessen pl. matematikai, zenei, mozgásos és szociális tapasztalatokat. A bibliai történetekre épülnek ezek, összhangban az évszakokkal, aktualitásokkal. Így a hét majdnem minden tevékenysége egy központi gondolat, téma köré fonódik, mely szinte minden foglalkozás visszatérő motívuma lesz. A téma más-más szempontból mindig visszaköszön, újra és újra, játékosan feldolgozásra kerül. - A fogyatékos gyermek iránti elvárást fogyatékoságának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg.

7.9.1 Feladatok

- A pedagógusnak a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel is segítenie kell a gyermek személyiségének a kibontakoztatását.
- Lehetőség teremtése a sokféle, komplex tapasztalatszerzésre, változatos cselekvésekre, újabb felfedezésekre.

- A gyermekek személyére szabott, átgondolt és rendszerezett ismereteket közvetíteni.
- Építeni a játékban adódó, spontán tanulási lehetőségekre.
- Biztosítani a gyermekek igényeihez, egyéniségéhez, fejlettségéhez, terhelhetőségéhez igazodó tanulási keretet és formát.
- A vizuális, akusztikus észlelés és érzékelés képességének, a verbális emlékezet fejlesztésének játékos megvalósítása, melyet az óvodapedagógus a támogató környezet megteremtésével ér el.
- Építeni a gyermekek már meglévő élményeire, tapasztalataira, ismereteire.
- Jelenjen meg a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés, gyakorlati problémamegoldás.
- A hátrányos helyzetű gyermekeknél az érdeklődés felkeltésével, az utánzási készségre alapozva, tevékenykedtetés által, pozitív megerősítéssel az önmagához és a társakhoz való pozitív viszony alakítása.
- A tanulás akadályba ütközése esetén a gyermek fejlődési üteméhez igazodóan egyéni felzárkóztatás, fejlesztés szükséges.
- Tehetségígéretekre utaló tulajdonságok megléte esetén nagyobb figyelem, egyéni fejlesztés szükséges.

7.9.2 A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Képes a szándékos tanulásra.
- Rendelkezik pontos és differenciált alakészleléssel, alak – háttér diszkriminációval, formaészleléssel, színfelismeréssel.
- Tud téri irányokat leképezni, tájékozódni és mozogni a térben.
- Rendelkezik megfelelő szem – kéz, szem – láb, kéz – láb koordinációval.
- Tud látott és hallott információkat összekapcsolni, visszaadni.
- Rendelkezik megfelelő időtartamú szándékos, koncentrált figyelemmel.
- Képes az önálló feladatmegoldásra és az önellenőrzésre.

7.9.3 Tanulás tartalma

A tanulás egy komplex foglalkozások rendszere.

7.9.3.1 Bibliaköri foglalkozások

7.9.3.1.1 Feladatok

- Kialakítani a bibliai történetek, az imádság és ünnepek szeretetteljes, bensőséges légkörével megfelelő érzelmi biztonságot.

- Kiépíteni a gyermeki bizalmat a szerető Mennyei Édesanya felé.
- Elősegíteni a gyermekek istenélményein keresztül a család életének kedvező alakulását.
- A keresztyén hit ismereteinek főleg érzelmi szintű elsajátítása.
- Közvetíteni Jézus üzenetét a gyermekeknek szóló énekeken, a bibliai történeteken, aranymondásokon keresztül.
- A történetek közvetítése a gyermekeknek üzenetet közvetítő nézőpont választásával.
- Híd építése a történetek és a gyermek tapasztalati világa között.
- Élő kapcsolat kialakítása a család, a gyülekezet, és az óvoda nevelési szinterein.
- A bibliai tanítás elmélyülését szolgálják az énekek.
- Megismertetni a gyermekekkel, hogy a Bibliában Isten szava szól, onnan tudhatják meg üzeneteit, útmutatásait az életre.

7.9.3.1.2 A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A gyermekekben kialakul a 3-7 éves gyermek szintjén az Isten-kép.
- Tudják, hogy a Biblia szent könyv, Isten Igéjét tartalmazza, ismernek belőle történeteket.
- Ismernek keresztyén énekeket, tudják, hogy azokat Isten dicséretére énekeljük.
- Tudják, hogy az imaház Isten háza, és annak megfelelően kell ott viselkedni.
- Tudják, hogy ezt a világot Isten teremtette, őket is Isten alkotta.
- Kialakul bennük az imádság, az Úr Jézussal való kapcsolatteremtés igénye.
- Érzik, hogy az Úr Jézus őket is nagyon szereti.
- Igényükké válik, és megjelenik életükben a keresztyén erkölcs egy-két alappillére.
- Harmonikus, boldog, békés, Istenre figyelő személyiséggé válnak.

7.9.3.2 Környezet megismerése

(Részletezve a 6.7.1.-es részben.)

7.9.3.3 Művészeti tevékenységek

(Részletezve a 6.3. -6.6. részekben).

8 A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

8.1 Az iskolakezdés feltételei

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelési folyamat eredményeként a kisgyermek többsége az óvodáskor eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. Belép abba az állapotba, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás lehetőséget ad a fejlettség figyelembevételére, az életkorén kívül.

Az óvodai nevelés célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus (testi, lelki, szociális) fejlődésének segítése. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében csak folyamatos, speciális szakemberek segítségével érhető el ez. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyerekekkel szemben.

8.1.1 Testi érettség

- Megtörténik a gyermekek első alakváltozása. Testük arányosan fejlett, teherbíró.
- Megkezdődik a fogváltásuk (tisztá kiejtés).
- Mozgásukat, viselkedésüket, testi szükségletei kielégítését szándékosan képesek irányítani.
- Mozgáskoordinációjuk összerendezettebb, finommotorikájuk erőteljesen fejlődik.

8.1.2 Leleki érettség

- Érzékelésük, észlelésük differenciáltabbá válik.
- Nyitott érdeklődésű.
- Megjelenik a szándékos bevésés és felidézés.
- Megjelenik a szándékos figyelem is, nő a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és az átvitele.
- Elemi fogalmi gondolkodásuk kialakulóban van.
- Érthetően, folyamatosan kommunikálnak, beszélnek. Gondolataikat, érzelmeiket mások számára érthető formában, az életkoruknak megfelelő tempóban és hangsúllyal ki tudják fejezni.
- Minden szófajt használnak. Különböző mondatstruktúrákat, mondatfajtákat alkotnak.
- Tisztán ejtik a magán-, és a mássalhangzókat.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről.

(Részletezve: 6.7.1.2. és a 6.7.2.2. részben)

8.1.3 Szociális érettség

- Készen állnak az iskolai élet és a tanítók elfogadására (alkalmazkodás).
- Ismerik a viselkedés alapvető szabályait.
- Képesek kapcsolatteremtésre, együttműködésre a gyermekekkel és a felnőttekkel is.
- Alakulóban van önfegyelmük, feladat- és szabálytudatuk.
- Önállóságuk, önfegyelmük alakul.

8.2 Egyéni fejlődési ütem dokumentációja

A gyermekek évente kétszer vannak felmérve óvodapedagógus, gyógypedagógus által:

- *Óvodás gyermekek fejlődésének nyomonkövetése* (kiadó: Spint Kft.) Patyi Zoltánné óvodapedagógus kidolgozott dokumentációja alapján az 5. életévüket betöltött gyermekeket mérjük.
- A „Saját” felmérővel az 5 évnél fiatalabbakat. Ez döntően megfigyelésen alapul.

A szülőket minimum évente kétszer tájékoztatjuk, de szükség esetén többször is (szülői értekezleten, fogadó órán).

9 Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A nevelési oktatási intézmények gyermekvédelmi feladatait, alapvetően az 2011. évi CXCV. törvény (Nemzeti köznevelési törvény) szabályozza.

A gyermekvédelmi feladatok, szorosan kapcsolódnak az intézmény pedagógiai tevékenységéhez. Olyan légkört kell teremteni, ami kizárja annak lehetőségét, hogy bármelyik gyermek hátrányos vagy kizáró helyzetbe kerüljön.

A pedagógiai tevékenységgel biztosítani kell, a gyermek fejlődéséhez szükséges feltételeket, lehetőségeket, hogy szükség esetén leküzdhesse a környezeti hátrányokat. Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedések minden esetben a gyermek személyiségéhez kell alkalmazkodnia.

Az óvodába változó szociális háttérrel rendelkező gyermekek járnak, ezért a gyermekvédelmi munka is szerteágazó (egyedül nevelő szülők, munkanélküliség, eladósodottság,...).

Minden pedagógus kötelezettsége (a gyermek ifjúságvédelemmel kapcsolatban), hogy a hátrányos és veszélyeztetett gyermekek körülményeit felismerje, jelezze. Év elején a gyermekvédelmi felelős, az óvodapedagógusok segítségével felmérést készít a hátrányos helyzetű gyerekekről, majd elkészíti a gyermekvédelmi feladatok ütemezését, amit éves munkatervben rögzít.

Az óvodapedagógusok a családlátogatás során megismerik a gyermekeket, a családok körülményeit, kapcsolatot teremtenek a szülőkkel. Amennyiben lehetséges a gyermekvédelmi felelőssel közösen próbálnak megoldást találni az esetleges problémákra.

Amennyiben nem sikerül hatékony segítséget találni, akkor a Nevelési Tanácsadó családpedagógusának segítségét kell kérni. Pszichológus, fejlesztőpedagógus, családgondozó pedagógus bevonásával, közösen lehet keresni a segítségadás formáit, lehetőségeit, mellyel a gyermek sikeres iskolakezdésének jobb esélyeit lehet javítani.

Étkezési támogatásban részesülnek azok a gyermekek, akik a mindenkor érvényben lévő törvények, rendeletek alapján erre jogosultságot szereznek.

9.1 Cél

A gyermek-, és ifjúságvédelem célja: a prevenció során azoknak a tényeknek, okoknak a feltárása, amelyek a gyermekek fejlődését akadályozhatják, veszélyeztetik.

A gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítése, a gyermeki és emberi jogainak tiszteletben tartása.

Hátránykompenzációval az esélyegyenlőség biztosítása, az eltérő szociális és kulturális környezetből érkező gyermekek számára

9.2 Az óvodás gyerekek családi helyzetének évenkénti felméréséhez szükséges szempontok

- Az óvodások száma összesen.
- Ebből a veszélyeztetettek száma.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek száma (SNI, BTM, kiemelten tehetséges, HH, HHH).
- Három, vagy többgyermekes családban élők száma (nagy családosok).

9.3 A gyermek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontok

- Családi környezet.
- Családon kívüli környezet.

9.4 Feladatok

- A nevelési év elején tájékoztatni a szülőket a gyermekvédelmi munkáról. (Jól látható helyen közzé tenni a fontosabb intézmények címét, telefonszámát: pl. Gyermekjóléti Szolgálat, Nevelési Tanácsadó).
- Fontos a jó kapcsolat a szakmai együttműködés szervezeteivel, segítő intézményekkel: Nevelési Tanácsadó, Logopédia, Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő Központ, Gyámhivatal, Polgármesteri Hivatal, Baptista Szeretetszolgálat, a lelkipásztor lelki gondozói szolgálata, keresztyén fejlesztő-gyógypedagógus, védőnő.
- Az együttműködést az óvodavezető koordinálja.
- Az ismeretek birtokában a szükséges lépések megtétele.
- Az óvodapedagógusok munkáját a gyermekvédelmi felelősök segítik, akik megbízást kapnak erre.
- Évente kötelező a gyermekvédelmi program elkészítése.
- Rendszeres konzultáció, kapcsolattartás az óvodapedagógusokkal, az intézményvezetővel, a gyermekjóléti szolgálattal. Esetmegbeszélések tartása.

- Családlátogatások.
- Támogatások megszervezése, lebonyolítása.

BAPTISTA OKTATÁS

10 Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek

A köznevelési törvény felosztása alapján kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

10.1 Különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

10.1.1 Sajátos nevelési igényű gyermek

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Az óvodapedagógusok, sajátos nevelési igényű gyermekekkel történő munkáját a csoporton belül pedagógiai asszisztens segíti.

10.1.1.1 Beszédfogyatékos gyermekek óvodai nevelése

A beszédfogyatékos gyermekekre jellemző az alacsony szintű anyanyelvi fejlettség, a beszédszervek gyengesége, a beszédhangok tiszta ejtésének hiánya, szegényes szókinccs, a beszédmozgásokról szerzett emlékképek felhasználásának hiánya, grammatikai fejletlenség, az utánzó képesség gyengesége.

Típusok:

- megkésett beszédfejlődés,
- centrális dyslalia (működésből fakadó beszédzavar),
- rinofónia (súlyos orrhangzóság),
- fejlődési dysfázia,
- elektív mutizmus (választott némaság),
- afázia (a beszéd teljes vagy részleges elvesztése),

Feladat:

- anyanyelvi fejlesztés, aktív nyelvhasználat és kommunikáció kialakítása,
- mozgás- és észlelési funkciók javítása,
- vizuomotoros koordinációs készségek fejlesztése.

Beszéd fogyatékos gyerekek egyéni fejlesztését logopédus végzi. A Taníts meg engem című minősített gyógypedagógiai fejlesztő program segítségével történik az integráció.

10.1.2 Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyerekek

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

10.1.3 Kiemelten tehetséges gyerekek

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

10.2 Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint

(Részletezve a 11. részben)

11 A gyerekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

11.1 A nyilvántartott adatok

Az óvoda a gyermekek esélyegyenlőségét elősegítendő folyamatosan felméri és nyilvántartja a következő adatokat

- bejáró gyermekek,
- sajátos nevelési igényű gyermekek,
- beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő gyermekek,
- veszélyeztetett gyermekek,
- tehetséges, tehetségesnek ítélt gyermekek fejlesztése,
- félévi és év végi statisztika,
- mérések eredményei.

11.2 Feladatok

Kiemelt figyelmet fordít a különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelésére és oktatására.

A szükséges esetekben az intézmény fejlesztő pedagógusa, gyógypedagógusa, gyermekvédelmi felelőse segíti az óvodapedagógusok munkáját.

Az esélyegyenlőség megvalósulását segítik az óvodai foglalkozásokon alkalmazott kiscsoportos, differenciált és egyéni munkaformák.

12 A szociális hátrányok enyhítését szolgáló intézkedések

A Köznevelési törvényben megfogalmazotton túl a hátrányos helyzet illetve a halmozottan hátrányos helyzet fogalmát „rugalmasan” értelmezzük. Hátrányos helyzetű gyerekeknek azok tekinthetők akik „itt és most” hátrányosak, vagyis az adott gyermek, illetve gyermekközösség átlagánál rosszabb családi és társadalmi helyzetből származnak.

12.1 A hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű és a veszélyeztetettség fogalma

Hátrányos helyzetű gyermek:

Az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- A kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a gyám legmagasabb iskolai végzettsége alapfokú (az alacsony iskolai végzettség igazolása a kérelmen megtett önkéntes nyilatkozattal történik).
- A kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a gyám a szociális törvény szerinti aktív korúak ellátására (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély) jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a munkaügyi központ (az alacsony foglalkoztatottság fennállását az eljáró hatóság ellenőrzi).
- A gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, vagy az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek- (elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény az integrált településfejlesztési stratégia, illetve ennek hiányában környezettanulmány által megállapítható).

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek:

Az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében a három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakókörülmény) legalább kettő fennáll.

Veszélyeztetettség:

Olyan gyermek, vagy más személy által tanúsított magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

12.2 Okok, ráutaló jelek

HH és HHH esetében

- A család csekély bevétellel, alacsony jövedelemmel rendelkezik, amelynek nagy része vagy akár teljes egésze segély, nyugdíj, vagy ezekkel egy kategória alá eső bevétel, továbbá alkalmi munka után járó jövedelem.
- Szűkös lakáskörülmények, kis alapterületű lakásban több személy él együtt, így kevés az egy főre jutó alapterület.
- Egészségtelen lakhatási feltételek (vizes salétromos falak, nagy páratartalom).
- A szülők alacsony iskolai végzettsége (csak általános iskola, vagy olyan érettségit nem igénylő szakképzettség, amelynek nincs munkaerő-piaci értéke).
- Deviáns környezet szocializációs ártalmai (alkoholizmus, drogfüggőség, játékszenvedély).
- Család hiánya-állami gondoskodásba vett, illetve onnan kikerült gyermekek, egyszülős család, elvált szülők.
- Beteg vagy korlátozott képességű szülők, akik fizikailag nem képesek gyermekük megfelelő ellátására, gondozására.

Veszélyeztetés esetében

- Fizikai bántalmazás
- A gyermek szexuális zaklatása.
- Szülői felügyelet hiánya.
- Elhanyagoló szülői magatartás.
- Hajléktalanság, rendkívül rossz lakáskörülmények.
- Pszichés bántalmazás.
- Éhezés, nem megfelelő táplálkozás.
- Indokolatlan hiányzás az óvodából.
- Minimális jövedelmi viszonyok.

12.3 Feladatok

12.3.1 Óvodapedagógus

- A hátrányos helyzetű gyerekekre vonatkozó adatok és információk gyűjtése az óvodában közvetlen úton (beszélgetésekkel, megfigyelésekkel, családlátogatásokkal stb.) történik a gyerekek családi helyzetéről.

- Folyamatos feladat a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett gyermekek sorsának figyelemmel kísérése, nehezen kezelhető és beilleszkedő beteg gyermekek esetleges problémáinak megoldása, segítése.
- Pozitív kapcsolat kialakítása a családdal a gyermek érdekének elsődleges figyelembevételével.
- A gyermek érzelmi életének, lelkiállapotának figyelemmel kísérése, egyéni szeretetkapcsolat kialakítása.
- A szülő figyelmének felhívása a gyermek esetleges lelki tüneteinek megjelenésére.
- A rászoruló családok megsegítése céljából feladatterv kidolgozása, a gyermekvédelmi felelőssel közösen.
- Nyíltnapok alkalmával betekintést kaphatnak a gyermekük óvodai fejlődésébe, mindennapi életébe. Közvetett módon segíti a szülőt esetleg abban, hogy maga is mintaként tekintse, saját életében is követendő példát lásson.
- Szükség szerint környezettanulmány készítése.
- Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett helyzet írásos jelzése a gyermekvédelmi felelősnek.
- Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermek differenciált nevelése, fejlesztése.
- A rendszeres óvodába járás figyelemmel kísérése, szükség esetén a hiányzás jelzése a gyermekvédelmi felelősnek.

12.3.2 Gyermekvédelmi felelős

- A hátrányos, veszélyeztetett helyzetű gyermekek felderítése.
- Szükség szerint jelzés a szülő, családgondozó, védőnő, a Gyermekjóléti Szolgálat felé.
- Segítségnyújtás a családoknak és a kapcsolat felvételének segítése, a szociális szakértelmet képviselő szervekkel, személyekkel.
- A gyermek hátrányos helyzetének csökkentése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése.
- Év elején szülői értekezlet alkalmával bemutatkozik és tájékoztatást ad a szülők számára a gyermekvédelmi feladat ellátásáról.
- Anyagi gondokkal küzdő családok támogatása.
- Az óvodavezető tájékoztatása, a térítési díj csökkentése érdekében.
- Az óvoda alapítvány kuratórium elnökének tájékoztatása a támogatás érdekében.
- Felterjesztés segélyre.
- Nyilvántartás vezetése.
- Éves munkaterv készítése. Összegyűjti, statisztikai és szakmai beszámolót készít.

12.3.3 Óvodavezető

- A gyermekvédelmi tevékenységhez a feltételek biztosítása:
 - Gyermekvédelmi felelős megbízása.
 - Feladatok, kompetenciák kijelölése nevelőtestületi szinten.
- Bizalom elvű kapcsolat kiépítése a családokkal.
- Törvények, rendeletek naprakész ismerete, a munka hozzáigazítása.
- Veszélyeztetettség esetén a Gyermekjóléti Szolgálat tájékoztatása.
- Étkezési kedvezmények meghatározása a törvény jogszabályoknak, s a helyi rendeletnek megfelelően. Ezek dokumentálása.
- Óvodáztatási támogatással kapcsolatos feladatok ellátása.

12.4 Helyzetfelmérés

- A hátrányos helyzetű tanulók felmérése az óvodapedagógusok közreműködésével, nyilvántartásba vétel.
- A problémás családok megismerése.
- A szociokulturális háttér felmérése.
- A család gazdasági hátterének megismerése.
- Szülő, gyermek kapcsolata.

12.5 Megelőzés, gondozás, segítség

- A nevelőtestület, mint jelzőrendszer működtetése.
- A Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat bevonása a gyermekvédelmi ügyek konkrét megoldásába.
- Külső kapcsolatok kiépítése, együttműködés az óvodán kívüli intézményekkel, szakemberekkel.
- Szabadidős tevékenységek szervezése.
- Hasznos szünidei programok.
- Szülőgondozás, a szülőkkel való együttműködés.
- Családlátogatások.
- Az óvodapedagógusok és a gyermekek személyes kapcsolata.
- Az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek.
- Szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal, annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő gyerekek minél hamarabb segítségben részesüljenek.

12.6 A problémakezelés területei

Az óvodai problémakezelés a problémakezelésnek csak az egyik területe. Az óvodára hárul az a feladat, hogy a gyermek óvodán kívüli szociális, személyiségét érintő hatásokat feltérképezze, azokon, ha kell, együtt a szülővel változtasson a gyermek érdekében.

A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatban szervezeti szinten a fő feladat az óvodapedagógusé, aki családlátogatások alkalmával feltérképezi a helyzetet és javaslatot tesz szükség szerinti intézkedésekre a gyermekvédelmi jellegűtől a szociális segítségnyújtás kezdeményezéséig.

12.7 A felzárkózás módjai

A hátrányos helyzetű gyermekeknek az átlagosnál sokkal több személyre szóló figyelemre, és problémáik iránti érzékenységre lenne szükségük. Általános tapasztalat az is, hogy a pedagógusok csak akkor érhetnek el eredményeket, ha az átlagosnál nagyobb toleranciára képesek a gyermekek személyiségével és viselkedésével szemben. Be kell látniuk, hogy ezek a gyermekek adottságaik, családi helyzetük, szocializációjuk miatt mások, mint az átlag, ezért elfogadóbban kell viszonyulni hozzájuk.

A gyermekek hatékony neveléséhez, általában differenciált, egyénre szabott pedagógiai módszerekre és eljárásokra van szükség.

Esélyeik növeléséhez azonban kevés az óvodai felzárkóztatás, mert legtöbbjük esetében a kulturálisan ingerszegény családi környezet hiányosságait is pótolni kellene.

12.8 Sikerkritériumok

- Minden rászoruló időben megkapja a segítséget.
- A szülők bátran fordulnak az óvodapedagógusokhoz, s az óvodavezetőhöz a gondjaikkal.
- Anyagi okok miatt egyetlen gyermek sem marad ki az óvodából.
- Segítő szervezetekkel hatékony együttműködés alakul ki.
- Törekvésünk az esélyegyenlőség megteremtése. Számunkra minden gyermek egyformán érték, egyedi és megismételhetetlen.

12.9 A hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett gyermekek keresztyén módon való nevelése

A keresztyén óvodák pedagógusainak munkájában a keresztyén erkölcsi alapelvek csak Isten Igéjének útmutatására adott válaszként érvényesülhetnek.

Keresztyén hitünkéből fakadó az evangélium és az Ószövetség törvényének harmóniájában megvalósuló erkölcsi cselekedeteink legfőbb motivációja az Isten – és emberszeretet.

Ez a hit, ez a kincs adhat erőt ahhoz, hogy minél több segítséget tudjunk nyújtani a rászoruló gyerekeknek anyagiakban és lelkiekben egyaránt.

A szociális hátrányok enyhítésére szolgáló tevékenységi formák:

- Kapcsolattartás a gyermekekkel.
- Kapcsolattartás az óvodapedagógusokkal.
- Kapcsolattartás a szülőkkel.
- A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek felmérése az óvodapedagógusok közreműködésével.
- A veszélyeztető okok feltárása érdekében családlátogatás, ezek alapján nyilvántartás készítése és vezetése.
- A hátrányos helyzet súlyosságának mérlegelése alapján, szükség esetén a gyermekvédelem más szereplőinek bevonása.
- Az anyagi veszélyeztetettség, a szociálisan hátrányos helyzet megoldására a támogatás különböző formáinak felkutatása, a rendelkezésre álló lehetőségeken belül: az önkormányzat konkrét anyagi jellegű támogatásai.
- Étkezési hozzájárulás.
- Pályázatok figyelemmel kísérése.
- Szakirodalom gyűjtése.

13 Befejezés

Isten képviselői vagyunk, Tőle kaptuk küldetésünket, hogy bemutassuk az Ő életét és jellemét a gyermekeknek, és hogy Őt állítsuk példaként. A gyermeknevelést nem pusztán kötelességnek, hanem hivatásnak tekintjük. Jézus szereti a gyermekeket, és ezt elsősorban a szülők és mi, óvodapedagógusok közvetíthetjük feléjük. Mindenképpen arra kell törekednünk, hogy hiteles képet nyújtsunk Róla – nemcsak igeversek gyakorlásán, és a helyes ismeretek továbbadásán keresztül, hanem a meleg, szerető és biztonságot nyújtó óvodai élet által is.

Elsősorban azzal nevelünk, hogy milyenek vagyunk, másodsorban azzal, hogy mit teszünk, és csak harmadsorban azzal, hogy mit mondunk. Elkerülhetetlenül fontos, hogy mi felnőttek, személyes tanúságot tegyünk azokról az értékekről, amiket a gyermekek elé állítunk. Az könnyítheti a gyermekek számára az értékek elsajátítását, ha szavaink és a viselkedésünk közötti összhangot felismerve, hiteles személyiségként tudnak ránk tekinteni. Így nem a tanítás tökéletessége a döntő, hanem a mi hitelességünk. Nem csupán a célt mutatjuk meg nekik, hanem az utat is, és ezt jobban megtehetjük, ha csak néhány lépéssel járunk előttük. A látszólag hiba nélküli, minden kétségen túljutott felnőtt nem sok segítséget tud nyújtani a gyermekeknek, de annál többet az, aki saját példáján mutatja meg, hogyan lehet a hibákat és kétségeket újra meg újra legyőzni. Így nekünk, nevelőknek, nem kell minden vonatkozásban hibátlanoknak és tökéleteseknek lennünk. Nyugodtan láthatják, hogy nekünk is megvannak a magunk gyengéi. Be kell vallanunk, ha hibát követtünk el, és adott esetben bocsánatot kell kérnünk. Mint a gyermekek példaképének, segítenünk kell nekik abban, hogy az elkövetett vétket vállalják és be is ismerjék.

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy az óvodapedagógusok és a dajkák között teljes egység, összhang legyen minden területen. Ezért szükségesek a rendszeres közös alkalmak, ahol megbeszélhetjük terveinket, problémáinkat, és együtt imádkozhatunk. Munkánk, gyermekeink életében, csak magvetés. Apró lelki magokat ültetünk el, élete termékeny talajába, azzal a céllal, hogy egy napon majd gazdag lelki termést arathasson le. Ezért imádkozunk, és kérjük Isten segítségét, áldását munkánkra.

„A szeretet türelmes, jóságos, a szeretet nem irigykedik, ... Nem viselkedik bántóan, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a rosszat....A szeretet soha el nem múlik.”

(Korinthusiakhoz írt I. levél 13: 4 – 8.)

14 Mellékletek

14.1 Eszközjegyzék

14.1.1 Helyiségek

Az egyes helyiségek és az udvar jellemző adatait (alapterület, belmagasság, légméter, belső burkolat, megvilágítás) a hatályos építészeti, egészségügyi, munkavédelmi és tűzvédelmi jogszabályok tartalmazzák.

- 3 db. Csoportszoba
 - Lámpás: 54 m² (max. 27 fő)
 - Bárka: 44 m² (max. 22 fő)
 - Kalász: 52 m² (max. 26 fő)
- 2 db. Gyermeköltöző
 - 1 db. egy csoportnak
 - 1 db. két csoportnak kialakítva
- 2 db. Gyermekmosdó
 - 1 db. egy csoportnak
 - 1 db. két csoportnak kialakítva
- 1 db. Mozgássérült mosdó
- 1 db. Tornaszoba
- 1 db. Szertár
- 1 db. Nevelőtestületi (angol, hittan) szoba
- 1 db. Intézményvezetői iroda
- 1 db. Logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba (orvosi szoba, elkülönítő)
- 1 db. Könyvtár
- 1 db. Felnőtt öltöző, mosdó, zuhanyzó
- Folyosók, közlekedők
- 2 db. Tisztítószertár
- 1 db. Melegítő konyha
- 1 db. Kazánház
- 3 db. Játszóudvar:
 - 1 db. az óvoda utca felőli részén füves területtel

- 1 db. az óvoda utca felőli részén gumi téglás burkolattal
- 1 db. az óvoda hátsó részén füves területtel

14.1.2 Helyiségek bútorzata, egyéb berendezési tárgyai

14.1.2.1 3 db. Csoportszoba

- 27, 26, 22 db. Fektető
- 5, 5, 4 db. Asztal
- 30, 30, 26 db. Szék
- 4, 2 3 db Fényáteresztő és sötétítő függöny
- 2, 2, 2 db. Szőnyeg
- 1, 1, 1 db. Tükör (50x100 cm-es)
- 2, 2, 2 db. Szeméttároló (vegyes és papírhulladéknek)
- 1, 1, 1 db. Cd-és rádió
- 10, 10, 8 db. Abrosz
- 4, 4, 4 db. Parafatábla
- 2, 2, 2 db. Mágneses tábla
- 1, 1, 1 db. Nyolcrészes szekrénysor
- 1, 1, 1 db. Térrelválasztó polc
- Kéz-, és ujjbáb készletek
- Szerepjátékokhoz kellékek
- Mesekönyvek, képeskönyvek, leporellók
- Kártyák, dominók
- Mesekockák, puzzlék
- Kisautók, babák, állatok, plüssök
- Babakonyha bútor, babakonyhai eszközök
- Mérleg, pénztárgép, orvosos készlet
- Társasjátékok
- Lego, Duplo készletek
- Fa építő készletek
- Hangszerek (dob, csörgő, cintányér, rumbatök,...)
- Logico készletek
- Fa vasúti készletek

14.1.2.2 2 db. Gyermeköltöző

- 5 db. Polcos szekrény
- 81 db. Tároló doboz
- 4 db. Cipőtartó polc
- 80 db. Dupla fém fogas
- 6 db. Tornapad

14.1.2.3 2 db. Gyermekmosdó

- 3 db. Fogmosópohár tartó polc
- 75 db. Fogmosópohár
- 200 db. Törölköző
- 46 db. Dupla fém fogas
- 12 db. Mosdókagyló csapteleppel
- 12 db. Tükör
- 12 db. Wc. csésze ülőkével, tartállyal, válaszfallal, függönnyel
- 6 db. Folyékony habszappan adagoló

14.1.2.4 Mozgássérült mosdó

- 1 db. Mosdókagyló csapteleppel
- 1 db. Tükör
- 1 db. Wc. csésze ülőkével, tartállyal
- 1 db. Folyékony habszappan adagoló
- 1 db. Papír kéztörölő adagoló

14.1.2.5 Tornaszoba, szertár

- 4 db. Tornapad
- 3 db. Bordásfal
- 5 db. Ablakvédő háló
- 2 db. Műbőr tornaszőnyeg
- 1 db. Greifswald készlet
- 1 db. Trambulin

- 1 db. Libikóka
- 2 db. Lépegető
- 25 db. Hullahopp karika
- 3 db. Mászóalagút
- 2 db. Kenguru labda
- 30 db. Léglabda
- 5 db. BoboCar
- 5 db. Homokozókészlet (vödör, lapát, szita,...)
- 4 db. Guruló deszka

14.1.2.6 Nevelőtestületi (angol, hittan) szoba

- 3 db. Asztal
- 20 db. Szék

14.1.2.7 Intézményvezetői iroda

- 6 db. Polcos szekrény
- 2 db. Íróasztal
- 5db. Szék
- 2 db. Négyfiókos szekrény
- 1 db. Számítógép monitorral, billentyűzet
- 1 db. Multifunkciós nyomtató
- 1 db. Színes nyomtató
- 1 db. Lamináló gép
- 1 db. Okos telefon
- 1 db. Projektor
- 1 db. Vetítövászón

14.1.2.8 Logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba (orvosi szoba, elkülönítő)

- 1 db. Mosdókagyló csapteleppel
- 1 db. Folyékony habszappan adagoló
- 1 db. Papír kéztörlő adagoló

- 1 db. Négyfiókos zárható szekrény
- 1 db. Ágy
- 1 db. Szőnyeg
- 2 db. Polcos szekrény
- 1 db. Asztal
- 6 db. Szék
- 1db. Tükör (60x120 cm)

14.1.2.9 Könyvtár

- 2 db. Asztal
- 5 db. Szék
- 1 db. Számítógép monitorral, billentyűzet
- 4 db. Polcos szekrény
- 1100 db. Könyv

14.1.2.10 Felnőtt öltöző, mosdó, zuhanyzó

- 2 db. Öltözőszekrény (10+4 személyes)
- 1 db. Zuhanykabin
- 2 db. Wc. csésze ülőkével, tartállyal
- 2 db. Folyékony habszappan adagoló
- 3 db. Mosdókagyló csapteleppel
- 3 db. Papír kéztörölő adagoló
- 1 db. Mosógép
- 1 db. Ruhaszárító állvány
- 1 db. Vasaló állvánnyal
- 1 db. Porszívó

14.1.2.11 Folyosók, közlekedők

- 7 db. Tűzoltó készülék
- 1 db. Kamerarendszer

14.1.2.12 Tisztítószerterek

- 2 db. Vileda felmosó készlet
- 5 db. Partvis lapáttal
- 1 db. Kerti seprű
- 1 db. Udvari lapát
- 1 db. Hólapát
- 2 db. Locsolókanna
- 1 db. Benzines fűnyíró
- 1 db. Elektromos fűkasza

14.1.2.13 Melegítő konyha

- 1 db. Hűtőszekrény
- 1 db. Villanytűzhely
- 1 db. Mikrohullámú sütő
- 1 db. Munkaasztal
- 2 db. Zárt tároló szekrény
- 2 db. Háromtálcás mosogató
- 1 db. Mosogatógép
- 1 db. Falikút
- 1 db. Mosdókagyló csapteleppel
- 1 db. Folyékony habszappan adagoló
- 1 db. Papír kéztörölő adagoló
- 1 db. Tükör
- 3 db. Rozsdamentes zsúrkocsi
- 1 db. Hűtőhőmérő
- 1 db. Étel hőmérő
- 22 db. Lábas fedővel
- 10 db. Tál
- 108 db. Polikarbonát törhetetlen pohár
- 102, 102, 102 db. Leves tálka, csemege tányér, adagtál
- 108, 108 db. Kávéskanál, sütis villa
- 48 db. Menükés
- 96, 96 db. Menüvilla, menükanál

- 20 db. Szedőkanál
- 20 db. Műanyag kancsó tetővel
- 24 db. Konyharuha
- 12 db. Tálaló tálca
- 4 db. Szeletelő kés

14.1.2.14 Kazánház

- 2 db. Gázkazán
- 1 db. Gázboiler
- 1 db. Létra

14.1.2.15 Játszóudvar

- 1 db. Fedett homokozó oldalhálós
- 1 db. Trambulin
- 1 db. Csepphinta állvánnyal
- 1 db. 2 személyes hinta állvánnyal
- 1 db. Csúszda
- 2 db. Faasztal padokkal egybeépítve
- 2 db. Libikóka
- 10 db. Kismotor
- 1 db. Focikapu szett
- 3 db. Futóbicikli
- 3 db. Műanyag beleülős autó
- 2 db. Fali árnyékoló rendszer
- 3 db. Álló napernyő

